

Processen tegen onrechtmatig achtergehouden waarborgen **Kotbazen voor de rechter**

In Leuven huren momenteel zo'n 22.000 studenten een kot. Dit loopt jammer genoeg niet altijd van een leien dakje. Zo gebeurt het dat studenten hun waarborg niet terug krijgen, ook al is daar geen enkele reden toe. Sociale Raad reageert sinds vorig jaar tegen deze misbruiken en is nu van plan om samen met gedupeerde studenten juridische actie te ondernemen tegen een vijftiental kotbazen.

Dat studenten vaak bloot staan aan de willekeur van kotbazen, is niets nieuws. Aanslepende herstellingen, bemoeizucht, te hoog aanrekenen van kosten, onverwacht meer geld vragen voor verwarming of elektriciteit, het niet terugbetalen van de waarborg, het zijn maar enkele voorbeelden van misbruiken die voorkomen. Sommige verhuurders maken zelfs systematisch gebruik van het achterhouden van de waarborg. Het gaat hier dan vaak niet om onschuldige bedragen. In één geval is er zelfs sprake van 30.000 frank.

Algemeen gesteld hanteren de kotbazen twee technieken. Ofwel worden studenten plots gekonfronteerd met een overdeven hoge onkostenlijst, ofwel rekent de kotbaas schade aan die niet bewezen kan worden of in feite natuurlijke sleet betreft. Noodzakelijke herstellingen blijven op zich wachten en worden later als kosten doorgerekend aan de student.

Plinten

Studenten staan doorgaans in een zwakke positie in dergelijke situaties. De kotbazen halen daarom meestal hun slag thuis. De kans is immers klein dat de betrokken student een juridische procedure aangaat. Een rechtszaak sleept lang aan en de kosten kunnen hoog oplopen. Weinigen zijn dan ook geneigd om door de hele juridische rompslomp te gaan om een in vergelijking klein bedrag terug te eisen, ook al hebben ze er recht op.

Sociale Raad (Sora), de geleding van de studentenbeweging die zich bezighoudt met de sociale problematiek van studenten, wil hier iets aan

veranderen en is van plan juridische actie te ondernemen. Volgens Sora gaat het hier om een principiële zaak: de waarborg onrechtmatig achterhouden is diefstal. Bovendien verhoogt men op die manier de financiële drempel tot de universiteit.

Vanaf augustus vorig jaar werden de studenten via affiches geïnformeerd over de problematiek en de geplande actie. In een volgende stap poogde men getroffen studenten te verzamelen die bereid waren om eventueel samen actie te ondernemen. Uiteindelijk kwam men tot een twintigtal studenten. In totaal zijn tot nu toe veertien kotbazen betrokken die soms de gekste redenen aanhalen om de waarborg voor zichzelf te houden. Zo is er een student die tweeduizend frank van zijn waarborg ziet verdwijnen "omdat er stof op de plinten ligt".

Een ander geval betreft een student wiens kot wordt verkocht en dus een nieuwe kotbaas krijgt. Hoewel hij aan zijn eerste kotbaas reeds negenduizend frank waarborg betaalde, vraagt de tweede 4500 frank. Zijn negenduizend frank heeft hij echter nooit teruggezien. Nog een andere student besluit van bank te veranderen. De doorlopende opdracht die hij aangegeven had bij zijn vorige bank om zijn huur te betalen loopt echter verder, zodat hij gedurende drie maanden dubbele huur betaalt. De kotbaas geeft geen kík en weigert later het geld terug te geven. Een derde student zou zijn sleutel te laat ingeleverd hebben. Nochtans heeft hij voortdurend geprobeerd de sleutel terug te bezorgen, maar de verhuurder was niet te bereiken. Ondertussen werd het kot wel verder verhuurd aan een andere student.

Recht

Vooraleer echter een proces aan te gaan, worden de volgende weken een aantal 'verzoeningsprocedures' op gang gebracht. De verschillende dossiers liggen nu bij de Huisvestingsdienst van de KU Leuven (de dienst van de unifed die bemiddelt tussen studenten en verhuurders). Zij onderzoeken de gegrondheid en de haalbaarheid van de verschillende dossiers en nemen eveneens contact op met de betrokken kotbazen. Indien die laatste niet antwoorden of men komt niet tot een verzoening, wordt een proces ingespannen. De huidige dossiers worden waarschijnlijk tot een vijftal rechtzaken herleid. Het worden spannende tijden voor de kotbazen. Sora hoopt immers dat door de ruchtbaarheid, die met deze processen gepaard gaat, ook andere kotbazen verder afzien van dergelijke oplichterij.

Els Cornelis

Stof op de plint

(foto Steven Neirincx)

Kultuurraad op zoek naar nieuwe taken **Kultuur: jazeker, maar welke?**

Sinds het Stuc in het najaar als kunstencentrum erkend werd dringt een discussie over herstructurering van Stuc/Kultuurraad zich meer dan ooit op. De herstructurering van het Stuc wordt begin februari een belangrijk discussiepunt op de Algemene Vergadering van Kultuurraad. Diezelfde raad stelde nu alvast een voorstel op over haar eigen toekomstige werking.

'Kultuur' is natuurlijk een woord dat voor zeer uiteenlopende interpretaties vatbaar is. Daar was de 'Werkgroep Herstructurering van Kultuurraad' zich gelukkig ook bewust van. Zij stellen dan ook dat er binnen Kultuurraad "altijd kritisch zal moeten nagedacht worden over de plaats en zin van kunst en cultuur". In tegenstelling tot de andere geledingen van de Leuvense studentenbeweging was dat theoretische aspect bij Kultuurraad duidelijk op de achtergrond geraakt. De cultuurverantwoordelijken van de verschillende kringen zijn meer geïnteresseerd in het organiseren van activiteiten dan in dat theoretische denkwerk. Die activiteiten organiseren ze echter meestal voor hun eigen kring zodat er ook voor het praktische werk bij Kultuurraad niet genoeg enthousiasme te vinden is.

Volgens de werkgroep is voor vele cultuurverantwoordelijken Kultuurraad niet meer dan een plaats waar ideeën kunnen doorgespeeld worden, maar geen echt samenwerkingsverband. Zij stellen daarom voor aan de kringen om twee cultuurverantwoordelijken aan te stellen, waarbij één zich toespit op de kringgebonden activiteiten en de ander zich volledig kan wijden aan Kultuurraad.

Daarnaast formuleert men ook een aantal concrete voorstellen in verband met de toekomstige werking van Kultuurraad. Men gaat er vanuit dat er in de vzw Kultuurraad-Stuc twee pijlers zijn: de kunstencentrum-pijler en de meer studentgerichte pijler. Op dit moment ligt de nadruk vooral op die eerste, in de toekomst wil men die studentgerichte activiteiten dus meer uitbouwen. Met studentgericht bedoelt men niet meteen manifesta-

ties die een massaal studentenpubliek aantrekken. Geen populaire cultuur, maar ook niet wat het Stuc reeds brengt. De kringactiviteiten — alhoewel waardevol — vullen volgens Kultuurraad de leemte hiertussen niet altijd op. "Het niemandsland tussen beide zou voortaan Kultuurraad kunnen heten". Natuurlijk is de scheidinglijn tussen deze verschillende culturele activiteiten niet altijd zo duidelijk te stellen, maar Kultuurraad tracht hierin alvast wat klaarheid te brengen.

In ieder geval ziet men die nieuwe werking van Kultuurraad als complementair met de Stuc-werking. In de eerste plaats omdat men niet professioneel werkt en er dus meer plaats is voor experiment. Het gaat erom dat studenten zelf iets kunnen uitproberen, iets wat bij het Stuc al lang niet meer kan. Maar ook op artistiek domein, waar men andere kunststakken dan degene die in het Stuc aan bod komen, wil beklemtonen. Konkreet zou dit ingevuld worden door onder andere plaats te maken voor cultuurdiskussies (debatten, het universitair cultuurbeleid onder de loep nemen), het organiseren van cursussen, organiseren van concerten (bijvoorbeeld jazz). Het AV-project zou moeten kunnen uitgroeien tot een jaarlijkse klasieker, zoals de activiteiten van Sportraad. Bovendien zou een infrastructuur konstant ter beschikking moeten staan voor studentenprojecten.

Bij deze voorstellen wordt dus toch al een zekere richting ingeslagen wat betreft de relatie tussen Stuc en Kultuurraad. Het lijkt er op dat Kultuurraad zich meer op eigen werking en organisatie wil richten en hiervoor misschien ook graag een groter deel

van de subsidies van de universitaire overheid naar zich toetrekt (het overgrote deel hiervan gaat nu naar het Stuc). Anderzijds wil men de banden met het Stuc zeker niet helemaal verbreken. "Dat Kultuurraad vertegenwoordigd moet blijven in het beheer van het Stuc spreekt voor zich", aldus de nota van Kultuurraad. Ook ziet men de mogelijkheid een aantal dingen samen met het Stuc te organiseren, zoals Ekonomika bijvoorbeeld doet met het teaterfestival volgende week. En Stuc en Kultuurraad zullen ook van dezelfde lokalen gebruik blijven maken. Hoe het verder loopt zullen de discussies op de AV van Kultuurraad binnenkort moeten uitmaken.

Karen De Poeter

BINNENIN

David Byrne

5 Sommige mensen zijn wel zeer veelzijdig. Wist u al dat de zanger van de Talking Heads in z'n vrije tijd ook nog wat fotookes pakt? Gewone vakantiefoto's zijn het echter bepaald niet. Zijn muziek is alleszins voor een breder publiek bestemd.

McDonald's

2 En er waren zo nog dingen waar we het enigszins moeilijk mee hadden. Zoals de hamburgers van Alma, maar vooral de advertentie van McDonald's. Bij Alma kunnen we tenminste nog frieten gaan bijhalen.

Visitatie

3 't Is misschien nodig dat Alma ook eens bezoek krijgt van een visitatiecommissie. Maar waarschijnlijk hebben die heren een andere voorkeur. McDonald's zou best wat meer adverteren, als ze een graantje willen meepikken.

Spelling

Vorige week werd een voorstel voor een nieuwe spelling gelanceerd, en meteen door de bevoegde ministers verworpen. Wij namen die nieuwe regels door, en deden een poging om deze hele Veto in de verworpen spelling te schrijven. Het verschil met een ander nummer van Veto is nauwelijks te merken.

Toch werd er in de media heel wat kabaal gemaakt rond de nieuwe voorstellen. De sjampanje haalde de krantekoppen, maar dat is het resultaat van een slordig lezende joernalist. Want champagne staat in het voorstel gewoon als champagne.

Bovendien presenteerde de commissie een aantal regels, met telkens een paar uitzonderingen als voorbeeld. Maar welke woorden onder de regel zouden vallen en welke als uitzondering in het groene boekje zouden komen, stond nog niet vast. Hoe verregaand de voorstellen zouden worden, was dus nog niet bepaald. En dat maakt de felle reactie van Weckx en konsoorten er des te vreemder op.

Deze Veto is dus het resultaat van één mogelijke interpretatie van de nieuwe voorstellen. En wordt over tien jaar een collector's item voor spellingfreaks.

(ru)

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 230850 • Telefax 016 228343

advertentie

De deontologie van de hamburger Persvrijheid boven principes

In de Campuskrant van 13 januari verscheen een advertentie van een halve pagina van de fast-foodgigant McDonald's. Deze publicitaire inlassing heeft in de universitaire gemeenschap heel wat stof doen opwaaien.

Bij het merendeel van de geschreven media, bestaat er een scheiding tussen de redactionele lijn en het advertentiebeleid. Daarenboven staan de verschillende kranten en tijdschriften op hun redactionele onafhankelijkheid tegenover de uitgever van eigenaars van het blad in kwestie. Strikt genomen heeft de redactie van de Campuskrant dus geen rekening te houden met de gevoelheden van de uitgever, de KU Leuven. Men kan zich echter de vraag stellen waar de grenzen van deze onafhankelijkheid moeten liggen en of er binnen redacties geen enkele band bestaat tussen artikelen en advertenties.

Bij de twee bekendste algemene periodieken aan de KU Leuven, Campuskrant en Veto, bestaat er wel degelijk een overleg tussen de redactie en de advertentie-afdeling. Aanvragen tot advertenties worden er binnen een brede redactie besproken. Bij Campuskrant wil dit echter niet zeggen dat advertenties deel uitmaken van de redactionele lijn van het blad. De onafhankelijkheid tegenover de universitaire overheid is bij beide publicaties wel gewaarborgd. Dit principe is trouwens heel belangrijk voor elk persorgaan. De reakties van de universitaire overheid, de Sociale Raad en Alma zijn dan ook in geen geval tegen de autonomie van Campuskrant gericht.

Integraal

Bij de bewuste advertentie van McDonald's stellen zich echter twee fundamentele problemen. Kan het dat een tijdschrift van de KU Leuven een advertentie opneemt van een zaak die duidelijk de sociale sektor van de instelling schade toebrengt? En is het vormelijk aspect van de advertentie niet misleidend? Dit laatste aspect, het feit dat de inlassing lijkt op een artikel — lettertype, boventitel, hoofdtitel, inleiding, tussentitels —, wordt vooral door Sociale Raad aangehaald.

Sociale Raad is boos omwille van de platte manier van adverteren. De vorm is duidelijk misleidend. Ook professor Fauconnier (Kommunikatiewetenschap, mede-auteur van onder andere 'Reclame. Een andere kijk op een merkwaardig maatschappelijk fenomeen'), is principieel tegen elke genrevermenging. "Een advertentie moet een advertentie blijven en een artikel is een artikel. Publicitaire inlassingen die de twee vermengen zijn 'sluikachtig'." Vermits professor Fauconnier de advertentie in kwestie echter nog niet gezien had, sprak hij hier in algemene termen. De redactie van Campuskrant heeft naar eigen zeggen haar best gedaan om de lezer duidelijk te maken dat het om een advertentie ging — kader en vermelding 'advertentie'. Bovendien vindt ze dat de lezer intelligent genoeg is om een onderscheid te maken tussen artikelen en advertenties.

Maaktijd

Belangrijker is echter de vraag naar de opportuniteit van het opnemen van bepaalde advertenties. Toen McDonald's eind november 1993 zijn deuren in Leuven opende, verloor Alma een paar honderd maaltijden per dag. Het opnemen van een advertentie die de eigen sociale sektor schaadt, is daarom bij velen in het verkeerde keelgat geschoten. Ondermeer op basis van deze argumenten, werd de aanvraag van McDonald's om in Veto te adverteren verworpen. In Alma 2 kan er inmiddels gesproken worden van een relatief herstel wat

het aantal bezoekers betreft, voor Sedes en Alma 1 ligt de zaak iets moeilijker. Het is tevens zo dat het verlies van Almagangers niet integraal naar McDonald's gaat. Een van de indirecte gevolgen van de opening van McDonald's is een concurrentieslag binnen de Leuvense horeka. Pita- en snackbars schieten als paddestoelen uit de grond, cafés en tavernes bieden (goedkope) studentenmenu's aan.

Kopieteken

Volgens Toon Martens, directeur van Alma, spelen ook andere aspecten een rol. Het lesrooster van de studenten biedt vaak weinig ruimte tijdens de middaguren. Mede daardoor verschuift het nuttigen van warme maaltijden naar 's avonds. 's Middags worden meer en meer broodmaaltijden gebruikt. Martens staat echter ook achter het principe van autonomie van een tijdschrift, maar vindt dat Alma de kans moet krijgen om zich tegen de fast-foodindustrie te profileren.

Dit kan zeker ook in Campuskrant. In het eerstkomend nummer (27 januari) komt er een Forum van Toon Martens, veertien dagen later komt er een frontpagina-artikel over 40 jaar Alma. In de nu vierjarige geschiedenis van Campuskrant zijn er trouwens reeds achttien hoofdartikelen over Alma verschenen. De redactie, bij monde van hoofdredacteur Jan Van Impe, redacteur Wim Heyvaert en redactrice/advertentieverantwoordelijke Mirella Kimpen, stelt dan ook duidelijk dat dergelijke inlassingen niet tegen Alma gericht zijn. De andere partijen erkennen dit trouwens ook. Op het moment dat het contract met McDonald's (voor vier gespreide inlassingen) werd afgesloten — nog vóór Kerstmis — had de redactie geen weet van de Almaperikelen, laat staan van de gevoelheden omtrent dergelijke advertenties.

Kommetjes

Integendeel, "in het verleden waren er advertenties voor de selfservice-restaurants Mister Buffet's en Salons Georges, die duidelijk naar studenten waren gericht, en waarop geen enkele reactie is gekomen," stelt de redactie. Ze treedt daarbij De Heer Schellings, manager van McDonald's-Leuven, bij die zich afvraagt waarom er geen reactie komt op advertenties van kopieteken, boekhandels die Acco schaden. Jan De Vuyst van Studentenverzoeningen reageert hierop door te stellen dat er een verschil moet gemaakt worden tussen Alma en Acco. Deze laatste is veel onafhankelijker van de unief dan Alma.

De Vuyst betreurt echter wel de houding van Campuskrant en wordt daarin bijgetreden door Raf Masschelein, voorzitter Studentenaangelegenheden. "Men kan dergelijke advertenties natuurlijk niet verbieden. Er is een contract en dat moet nageleefd worden. Wel had men kunnen stilstaan bij het opportuniteitsaspect

van de inlassing. Vooral het tijdstip en de plaats zijn niet goed gekozen." De advertentie kwam op pagina 3 terecht, de meest geëerde plaats voor adverteerders. Bij Campuskrant, waar elke pagina overeenstemt met een rubriek, is dat de forumpagina. Het lijkt er daardoor op dat aan McDonald's een forum wordt aangeboden. De redactie van Campuskrant voert aan: "We hadden voor dit nummer twee maal een halve pagina-reklame, waarvan één met steunkleur. Die moet om druktechnische redenen op de middenpagina komen. Vermits er op de andere pagina's geen plaats meer was, is de advertentie op pagina 3 terechtgekomen."

De redactie van Campuskrant vindt tevens dat de discussie momenteel nog niet op een rationele manier wordt gevoerd. De reakties die zij binnenkrijgt en de gesprekken die zij reeds gevoerd heeft zijn te emotioneel. De redactie pleit voor een serene debat terzake. Dit kan volgens haar enkel wanneer de gemoederen en emoties bedaard zijn. Dat er geen blind advertentiebeleid wordt gevoerd, be-

L E Z E R S B R I E V E N

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelezen worden in Veto. Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

wijst volgens Mirella Kimpen het feit dat repetitorenuro's resoluut worden geweigerd. Ook etisch onverantwoordelijke reclame zou niet aanvaard worden.

Krom

Sociale Raad roept niet enkel de sociale argumenten tegen de advertentie in, maar heeft het ook moeilijk met het ekologieke beleid van McDonald's. De PVC-verpakkingen, die er gebruikt worden, zijn schadelijk voor het milieu. Alma is overgeschakeld van plasticen bakjes naar kommetjes. Volgens de redactie van Cam-

puskrant is dit een andere discussie, die er toe zou leiden elke vorm van reclame te verbieden. Op elke advertentie zal wel iets aan te merken zijn.

Sociale Raad heeft ook aan de kringen gevraagd wat hun standpunt terzake is. In afwachting van deze reakties, wordt een protestbrief geschreven naar de Campuskrantredactie. Het zal daarbij belangrijk zijn voor de kringen in eigen bezem te kijken. In een uitgave (Half-Time) van eerste licentie Rechten — dat buiten de verantwoordelijkheid van het VRG ligt — staat een pagina-advertentie en een voordeelbon van ... Quick.

Patrick Staudt

Zou zij ook Campuskrant lezen?

(foto Dieter Telemans)

Student Aid en de Triple-A'tjes

Sinds hun eerste aktie in 1986 is Student Aid sterk geëvolueerd in haar denken. Zij zijn gaan inzien dat onderontwikkeling een structureel probleem is. Het geld dat ze ophaalden voor een project had wel een symbolische waarde maar zou het Zuiden niet redden. Het boek 'Het orkest van de Titanic' met onder andere de bijdrage van Dirk Barrez "de val der engelen" leerde ons reeds dat projectwerking geen alleszalmakende oplossing biedt.

Student Aid heeft er sedert vorig jaar dan ook voor geopteerd om haar aktie rond een thema en niet meer rond een project op te bouwen. Op die manier willen ze vooral in de schijnwerpers plaatsen wat het Zuiden zelf ondernemeert, en meteen onze eigen steun een serieus stuk relativeren. Student Aid stelt zelf dat hun hoofddoel is 'onze kollega's studenten iets bij te brengen van het Zuiden in plaats van een gulle gift te aanvaarden. In die geest steunt Student Aid geen project meer. "We willen hiermee definitief afstappen van het idee dat het Zuiden enkel kan gered worden met onze hulp."

Met de opbrengst van hun campagne wil Student Aid dit jaar een eigen fonds oprichten. Met dit fonds zal Student Aid jaarlijks het Triple-A'tje uitreiken. Naar analogie met de Triple-A tijdens de eksamens, wil Student Aid hiermee de juiste prijs uitreiken aan een vereniging, persoon of initiatief die zich waardevol inzet voor ontwikkelings samenwerking en bewustmaking ervan in het Noorden. Specifiek willen ze dit jaar diegenen in de bloemetjes zetten die zich opmerkelijk inzetten voor het hongerprobleem in de wereld. De laureaat ontvangt dan tevens een financiële ondersteuning.

Iedereen die denkt in aanmerking te komen voor dit Triple-A'tje of initiatieven kent die het absolute hoogtepunt vormen van bewustmaking in Vlaanderen en de Noord-Zuidproblematiek, kunnen een gemotiveerd voorstel tot 28 januari indienen op het Student-Aid sekretariaat in de St Michielsstraat 6, 3000 Leuven.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Kolofon

Jaargang 20
nr. 17
24 januari 1994

Ver. uitg. Karen De Pooter,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jakobs

Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter

Redactie: Els Kornelis,
Karel De Weert, Sersj Fransjoo,
Jeroen Overstijns,
Steven Van Garse, Raf Uten

Doka: Karel De Weert, Dieter Telemans

Tekeningen: Niks, Stani

Layout en vormgeving: Els Kornelis, Filip De Keukelere,
Karen De Pooter, Sersj Fransjoo,
Kris Jakobs, Hans Vandenebe,
Steven Van Garse, Peter Van Rompaai, Raf Uten

Medewerkers:
Frederik Depoortere, Filip De Keukelere, Piet Maris, Patrik Staut, Pieter Vandekerkhove,
Johan Vos

Eindredactie: Karel De Weert en Peter Van Rompaai

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Nevada Brussel
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00u

T-SHIRT CLUB

Wij verzorgen al uw drukwerken op T-shirts, sweaters, trainingen, polo's,...

COLOR PRINTING
Uw eigen ontwerp, foto's, logo's, tekeningen, in zwart of kleur.
ZELFS VOOR 1 STUK

SPECIALE PRIJZEN VOOR GROEPSBESTELLINGEN

DONKERSTRAAT 122 LEUVEN ☎ 016/23.76.70

Rechtzetting

In het interview met Jamil Shakely in Veto 15 sloop een wel erg pijnlijke fout. Het aantal vrouwen en kinderen dat sinds de operatie Al-Anfaal vermist is, bedraagt volgens Shakely niet 180 maar 180.000. Onze verontschuldigen.

Mango

VVS in het buitenland

Zin en onzin van een internationale studentenvereniging

Vorige week berichtte Veto reeds over de nakende statutenwijzigingen van de studentenverkoepeling VVS, de Vereniging van Vlaamse Studenten. In de eerste plaats streeft die vereniging ernaar de studenten te laten horen op gemeenschaps- en op nationaal nivo. De wereld schijnt tegenwoordig echter een dorp te zijn, en zo is het ook met die van de studenten. We belichten deze week een van de weinig bekende internationale tentakels van VVS, namelijk IUS, The International Union of Students, dat zijn hoofdkwartier binnenkort hoogstwaarschijnlijk naar Den Haag verhuist.

IUS is een wereldwijde studentenorganisatie, waarvan de geschiedenis teruggaat tot de periode rond de Tweede Wereldoorlog. In 1941 vindt in Londen een bijeenkomst van een aantal studentenleiders plaats om de stichting voor te bereiden. Officieel bestaat IUS vanaf 1946. Als hoofdkwartier wordt dan Praag gekozen, ondermeer omwille van het Tsjechische studentenprotest tegen de nazi's.

Mastodont

In de daaropvolgende jaren bleek dat een internationale studentenorganisatie zich niet aan de invloed van de wereldpolitiek kan onttrekken: enerzijds kwam IUS geleidelijk onder invloed van het Oostblok en anderzijds trekken de meeste West-Europese landen zich terug. Positief gevolg was wel dat men over meer dan voldoende financiële middelen kon beschikken. De banden met Komsomol, de jeugdorganisatie van de KP in de toenmalige Sovjet-Unie, waren daar wellicht niet vreemd aan. In het Westen werd trouwens een tegenhanger opgericht, namelijk Wesib dat door de CIA zou gefinancierd zijn. De nazaat van die

organisatie, Esib, European Students Information Bureau, is tegenwoordig ook nog actief, zij het op Europees vlak.

De omwentelingen in Oost-Europa van enkele jaren geleden zorgden ervoor dat IUS zijn werking drastisch herzien: op een buitengewoon kongres in april 1991 werden de statuten gewijzigd. In die nieuwe statuten staan een aantal fundamentele pellers van de demokratisering van het onderwijs en van de maatschappij vermeld, ondermeer academische vrijheid en hoge onderwijskwaliteit, gelijke toegang tot het tertiair onderwijs, en verenigingsrecht en inspraak. Ook de strijd tegen elke vorm van discriminatie wordt statutair ingeschreven.

Rechtstreeks gevolg van die statuten zijn de criteria waaraan kandidaat-leden dienen te voldoen: deze nationale studentenverenigingen moeten onafhankelijk zijn, democratisch gestructureerd zijn en open zijn voor elke student. Hierdoor moest men ook het volledige ledenbestand herzien: tijdens het voormoede kongres werden 48 voormalige leden buitengezwaard en 53 nieuwe sloten zich

Steven Daems, links op de foto, in Moskou of in Brussel?

(foto Karel De Weerd)

aan. Momenteel zijn een tiental Europese landen lid van IUS. Steven Daems, internationaal vertegenwoordiger van VVS: "IUS is aan uitbreiding toe, maar de concurrentie met Esib is hier niet zonder belang. Sommigen menen bovendien ten onrechte dat IUS nog steeds corrupt en kommunistisch is. IUS heeft gewoon de financiële middelen niet meer om corrupt te zijn: op dit moment geeft men tien keer meer uit dan men binnen krijgt."

Het hoogste orgaan binnen IUS is het vierjaarlijkse kongres, dat beslist over de politieke lijn en dat lidmaatschapsaanvragen al dan niet goedkeurt. Elk vol en geassocieerd lid — geassocieerde leden hebben dezelfde rechten, maar drukken met die status hun (voorlopige) terughoudendheid uit — heeft er stemrecht. De council komt ieder jaar samen en heeft, binnen de beleidslijnen van zo'n kongres, grosso modo dezelfde bevoegdheden. IUS verdeelt de wereld niet in vijf continenten, maar in vijf regio's,

namelijk het Midden-Oosten en de Arabische regio, Latijns-Amerika en de Caraïbische regio, Azië en Oceanië, (Zwart-)Afrika en tenslotte Europa, Noord-Amerika en andere geïndustrialiseerde landen. Elk van die regio's kiest uit zijn midden een NUS (National Union of Students), die dan zetelt in het Constitutional Committee. Dat comité heeft een adviserende bevoegdheid en is dus zo'n beetje de Raad van State van IUS. Vertegenwoordiger van de geïndustrialiseerde regio is momenteel VVS. Het Executive Secretariat tenslotte staat in voor de dagelijkse, uitvoerende taken, hierin indien nodig geadviseerd door het Constitutional Committee.

Boeken

Waar houdt zo'n mastodontorganisatie, die uiteindelijk toch erg ver van de studenten staat, zich nu mee bezig? Een lid van het Executive Secretariat omschreef de rol van IUS vorig jaar als zijnde een "solidarity-facilitator" en lobby-groep. IUS zal in tegenstelling tot nationale koepels vrijwel niet mobiliseren voor acties, maar eerder pogen op internationale konferenties en bijvoorbeeld binnen de Verenigde Naties een aantal standpunten te verdedigen. Zo is gewerkt rond Gatt. Steven Daems: "Toen de Uruguay-ronde een kondensatiepunt kende in Rio rond het milieu, is daar een alternatieve top geweest met allemaal niet-overheidsorganisaties (NGO's), waarin het IUS heel actief was. Het is natuurlijk wel zo dat de impact van een enkele NGO, wat IUS uiteindelijk ook is, vrij beperkt is. Ze volgen wel dingen op en trachten daarin dan ook actief te zijn, bijvoorbeeld op het vlak van rechten van vrouwen en studenten."

zijn." Die tweede sekretaris zal wel een heel gewichtig iemand zijn.

Per driedaags bezoek ontvangt de voorzitter van de commissie een moe 20.000 frank. Vermits wij niet weten hoeveel tijd de arme man er daadwerkelijk ook insteekt, zullen we daar maar niet over vallen. Maar wat we wel weten, is dat hij toch veel werk moet verzetten dan de andere leden van zijn commissie. Die krijgen per bezoek immers amper de helft — 10.000 frank.

Receptie

Daarbij zijn de maaltijden overigens nog niet inbegrepen. De berekening van de avondmaaltijden voor een bezoek gebeurt vanaf 1995 op basis van het aantal leden van de visitatiecommissie, terwijl men voor 1994 nog rekening hield met vertegenwoordigers van de fakulteit of de academische overheid erbij. Geen nood evenwel: in het budget staat nu op de eerste dag van de visitatie een receptie ingeschreven voor informele ontmoetingen. Voor de avondmaaltijd is daarbij nog altijd 1500 frank voorzien per persoon (500 frank voor de broodmaaltijd 's middags, per persoon), voor de receptie 7500 frank (15 mensen die elk 500 frank mogen opdrinken). Inderdaad, ook de kwaliteit van het onderwijs is een dure aangelegenheid.

Serge Franchoo

Solidariteit uit zich niet enkel in conferentiezalen, maar af en toe ook in concrete acties. Een voorbeeld daarvan is Cuba: "Toen duidelijk werd dat Cuba problemen ging krijgen na al de revoluties in Oost-Europa, heeft de Cubaanse nationale studentenorganisatie FEU een vraag gericht aan heel de wereld, zeg maar, en in een aantal landen zijn solidariteitsakties opgezet. Men heeft bijvoorbeeld gedrukt op boeken ingezameld, en er hebben studentenuitwisselingen plaatsgevonden. FEU had haar onafhankelijkheid voordien kunnen bewijzen. Zeker binnen Latijns-Amerika wordt ze heel sterk gewaardeerd, omdat ze goed gestructureerd en actief is."

Daems geeft wel toe dat dergelijke acties omwille van het geldprobleem eerder uitzonderlijk zijn, zeker tegenwoordig. Hij vindt dan ook dat de ondersteuning van landenbonden te weinig gebeurt. Daar zijn trouwens nog andere redenen voor aan te halen dan het voormoede geldprobleem. Zo is men nog druk bezig met de decentralisatie: er zullen waarschijnlijk regionale sekretariaten komen, waarvan het Europese wellicht in Esib geïntegreerd wordt. Komt daar nog bij dat het hoofdkwartier wel eens uit Praag zou kunnen verhuizen.

Uitslag

In 1991 kreeg IUS namelijk een 'uitdrijvingsbevel': gezien het kommunistische verleden van de organisatie waren ze blijkbaar niet meer welkom. Dat bevel heeft men zowel juridisch als politiek bevochten. Het werd nooit uitgevoerd maar wel een aantal keren herhaald. Het is in elk geval duidelijk dat men in Praag niet meer welkom is. Den Haag wil het IUS-sekretariaat echter huisvesten. Momenteel loopt er bij de leden een referendum over die aangelegenheid. De uitslag wordt begin februari verwacht en is nu al vrij zeker.

Kris Jacobs

Vlir-nota over onderwijskwaliteit

Iedereen komt op het rooster

In het dekreet van de Vlaamse Gemeenschap over de universiteiten staat bepaald dat de kwaliteit van ons onderwijs regelmatig moet geëvalueerd worden. Nochtans bestaat over de concrete uitvoering heel wat onduidelijkheid. De Vlir, de Vlaamse Interuniversitaire Raad, heeft daarom een ontwerp voor een advies geschreven.

De organisatie van de visitaties van de Vlir — de bezoeken die Vlir-commissies aan de verschillende universiteiten — gebeurt in samenspraak met de VSNU, de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten. Het systeem van visitaties om toezicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs bestaat immers al in Nederland sedert 1988. Toen de Vlir twee jaar geleden met haar doorlichting van de verschillende opleidingen begon, lag het dan ook voor de hand om te rade te gaan bij de Nederlandse bureaus.

Visitatie

Het resulterende visitatiestelsel van de Vlir kent drie fasen. De eerste fase betreft eigenlijk een interne evaluatie die aan het bezoek van de visitatiecommissie voorafgaat. De bedoeling is dat de betrokken unief in de mate van het mogelijke de problemen die er zijn zelf al ontdekt en verhelpt. In de volgende fase komt de commissie dan op bezoek. Zij zal het rapport van de zelfevaluatie vergelijken met haar eigen bevindingen. Daarvoor zal ze zich baseren op gesprekken met allerlei betrokkenen, zowel met vertegenwoordigers van de fakulteit als met studenten. Tusschen en examenvragen kunnen daarbij opgevraagd worden. Alle besluiten van de commissie worden in de derde fase openbaar gemaakt in een verslag.

De samenwerking met de VSNU betrof aanvankelijk louter de gevolgde manier van werken voor het visitatiestelsel, maar is geleidelijk aan steeds hechter uitgegroeid. Zo streeft men er

nu naar om in hetzelfde jaar ook dezelfde opleidingen te bezoeken, zowel in Nederland als in Vlaanderen.

Op basis hiervan heeft de Werkgroep Onderwijs van de Vlir een volledig uitgetekend visitatiestelsel voorgesteld. Dat heeft de ambitie om bijna het hele universitaire onderwijs in Vlaanderen grondig door te lichten tegen het jaar 2000. In 1992 is men het project eigenlijk al begonnen met de aardwetenschappen. Vorig jaar volgden tandheelkunde, farmacie en scheikunde. Dit jaar is het de beurt aan psychologie, TEW samen met handelsingenieur, geschiedenis en muziekologie. Omdat het Vlir-programma nog teveel achterstand heeft met het Nederlandse, worden al deze visitaties nog apart voor Vlaanderen georganiseerd. Wiskunde, informatica en aardrijkskunde komen volgend jaar aan bod. Die drie kunnen dan wel al gelijktijdig aan de Vlaamse en de Nederlandse universiteiten doorgelicht worden. Archeologie en kunstwetenschappen worden ook volgend jaar bezocht, maar de Nederlandse visitaties van deze richtingen gebeuren reeds in 1994.

Dietaanpak

In 1996 wil men het programma voortzetten met biologie, rechten, wijsbegeerte en economische wetenschappen. Daarna in 1997 volgen germaanse en romaanse filologie, godgeleerdheid en geneeskunde. Het jaar daarop komen de toegepaste biologische wetenschappen, pedagogie, politologie, communicatiewetenschappen, sociologie en natuurkunde

aan de beurt. Behalve de laatste worden al deze visitaties parallel met Nederland ingericht. Ook diergeneeskunde, in 1999, gebeurt samen met Nederland, maar alle dan nog overblijvende richtingen zal de Vlir alleen op zich moeten nemen. Dat zijn kriminologie, toegepaste wetenschappen, oosterse studies en afrikanistiek in 1999, en klassieke filologie, medisch-sociale wetenschappen, logopedie en audiologie, voedings- en dieetleer en de biomedische wetenschappen in het jaar 2000.

Hotel

De hele planning van de kwaliteitszorg aan onze uniefs ligt hiermee in grote lijnen vast. Op bepaalde punten zal ze misschien nog wat bijgesteld worden. Het Nederlandse rooster wordt in feite pas omstreeks half februari definitief goedgekeurd. Ook de familiale en seksuologische wetenschappen, die voorlopig uit de boot gevallen zijn, moeten er nog een plaatsje vinden. Wat betreft kerkelijk recht is men het nog niet eens of de richting wel thuishoort bij godgeleerdheid dan wel beter bij rechten kan ondergebracht worden. Een afzonderlijke visitatie noemt men in de Vlir-nota namelijk "praktisch mogelijk, maar relatief duur."

De hele kostenraming voor de visitaties is nochtans wel best ruim gerekend. In een bijlage bij de nota staan alle uitgaven netjes opgesomd en komt men tot een totaal van zeven miljoen frank voor 1995. Sommige bedragen daarvan doen soms vreemd opkijken. Zo stelt men 6000 frank voorop "voor de verplaatsing van de commissieleden tussen hotel en universiteit, voor de gehele commissie bij een bezoek waarbij één sekretaris aanwezig is", en 9000 frank "voor de verplaatsing van de commissieleden tussen hotel en universiteit, voor de gehele commissie bij een bezoek waarbij twee sekretarissen aanwezig

Opnieuw een Ithakaprojekt Ook de kunstenaar ploegt voort: dit jaar muzikaal

Op 2 en 3 maart moet uw niet-artiestieke alter-ego zich weer even gedeisd houden want de Ithakatrein *rides again*. Het jaarlijkse kunstfestival van de Kultuurraad der Leuvense studenten is aan zijn tweede editie toe. Het is natuurlijk nog veel te vroeg om van een klassieker te spreken, maar dat is iets waar de organisatoren wel naar streven. Het gebeuren draait dit jaar rond muziek en kunst. En dat alles op democratische wijze.

Een relevante invulling van de eigen werking, naast en complementair met die van het Stuc, is tegenwoordig een heet hangijzer binnen Kultuurraad (zie artikel voorpagina). Een van de manieren waarop Kultuurraad sinds vorig jaar haar eigen werking een vaste bodem wil geven, is het jaarlijks AV-projekt onder de noemer I-thaka. De editie van '93 was opgebouwd rond de plastische kunsten en trok zo'n drieduizend (rijkswachters) bezoekers die, de kollektieve onderbouw van het kunstwerk indachtig, gezamenlijk de appelkonstruktie van Walter Daems veroverden. Waarmee eens te meer bewezen werd dat plastische kunsten meer dan wat dan ook voedzaam zijn voor lichaam en geest.

Omzwerving

Dit jaar worden twintig kunstenaars verzameld om op 2 en 3 maart op verschillende plaatsen in de stad hun muziek te confronteren met andere vormen van hedendaagse kunst. Daarnaast zijn er nog enkele nevenactiviteiten zoals de voorstellingen van Het Muziek Lod in het Stuc en de dans-workshop onder leiding van David Hernandez.

De opzet is hetzelfde gebleven als vorig jaar. Vertrekkende aan het Stuc legt de toeschouwer een parcours af

door Leuven, waar op minder gekende doch daarom niet minder aantrekkelijke sites een kunstenaar zichzelf profileert. Een ontdekkingstocht langs kunstwerken, dat ruikt hier naar loutering. Inderdaad, de gezuiverde mens is niet ver weg, zo blijkt. Zoals Odysseus na zijn omzwervingen met de opgedane ervaring terug aanbelandt op het eiland Ithaka, zo wordt de toeschouwer verondersteld iets mee te dragen van zijn omzwervingen. De achtergrond van het projekt is dan ook de problematische relatie tussen kunst en toeschouwer.

Dat lijkt echter niet het enige heet hangijzer op de achtergrond van het projekt. Immers, wat betreft de hedendaagse muziek is Leuven zo ongeveer wat Sarajevo is voor de vreedzame samenleving. Elke (betaalbare) infrastructuur ontbreekt, waaruit automatisch het karige aanbod volgt. Niet alleen Ithaka wil daar de aandacht op vestigen. Even voor het festival vinden enkele concerten plaats onder de verzamelnaam 'Vierkant muziek'. Bedoeling is om op verschillende ongewone plaatsen in de stad concerten te geven, zoals het stadspark, het zwembad en het station. Waarmee een *passant* de groeiende verloedering van die plaatsen lijkt te worden aangeklaagd.

Ondanks de grote publieke belangstelling voor de vorige editie kon

stateren de organisatoren van Ithaka nog steeds veel onbegrip voor de hedendaagse kunst. Vorig jaar werd daarom net die kunst getoond die nogal provocatief was, wat de betrokkenheid van de toeschouwer vergroot. Die provocatie moet dit jaar baan ruimen voor de konfrontatie. Konfrontatie tussen muziek en toeschouwer, tussen muziek en andere kunststukken en tenslotte tussen het resultaat en toeschouwer. Hoe dat verder zal worden vormgegeven, wordt nog in het midden gelaten.

Midden

Vanaf deze week neemt Ithaka al een aanloop door een intensieve danskursus onder leiding van Meg Stuart-danser David Hernandez die op het vorige Klapstukfestival nog een productie maakte samen met Bert van Gorp.

Bovendien is Ithaka nog steeds op zoek naar vrijwilligers die niets moeten kunnen maar wel geïnteresseerd zijn in kunst of gewoon het organiseren. De studentenprojecten, waarbij studenten zelf iets rond muziek opzetten op het parcours, wachten immers nog steeds op menig creatieve hand. Ook vrijwilligers voor de praktische organisatie zijn, zo wordt verzekerd, nog steeds meer dan welkom. Vergadering elke maandag op het Stuc om 18 u. Niet dringen.

Jeroen Overstijns

De danskursus loopt vijf dagen per week, van elk ongeveer drie uur, en dat voor de ronde som van tweeduizend frank. Danservaring is niet vereist maar naar verhouding wel het nodige lef. Alsook snel inschrijven, en wel op het nummer 23.67.73.

Het uitgangspunt van dit festival was de verschillende vormen van theater aan bod te laten komen: teksttheater, bewegingstheater, muziektheater. Dat laatste valt nu helaas weg aangezien het 'Blindman kwartet' — dat nog wel aangekondigd staat in de programmabrochure — op het laatste nipertje versterk liet gaan. Dit saxofoonkwartet, dat een mengeling brengt van modern theater met experimentele repetitieve saxofoonmuziek, kreeerde voor de voorstelling 'Momentum' een dekort dat groten-deels bestaat uit een grote vierkante vijver.

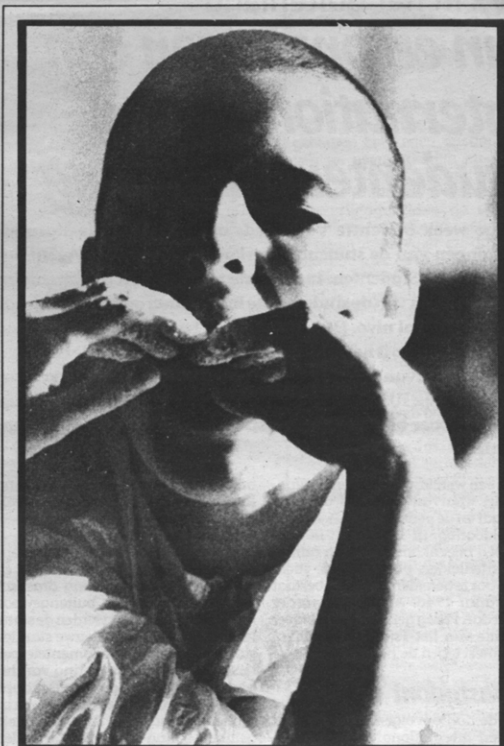
Tempo

Omdat het Stuc geen zaal had die hiervoor groot genoeg was werd de voorstelling afgelast. Nochtans waren de afmetingen van het Leuvense podium al lang bekend en komt die annulatie dus wel erg laat en ongelegen voor de organisatoren. Eigenlijk spijtig, want de voorstelling is ondanks een wat geforceerd intellectueelisme toch de moeite waard.

Er blijven gelukkig nog zes andere producties over. Frederik Verrote van Ekonomika die mee het programma samenstelde legt er de nadruk op dat bij de keuze van die producties zowel Ekonomika als het Stuc zijn inbreng had. "Natuurlijk liggen de producties in de lijn van wat het Stuc normaal brengt. Je weet op voorhand dat als je met het Stuc samenwerkt je binnen bepaalde criteria moet werken. Maar daarbinnen kan er zeer veel. Men denkt ook weleens dat zo'n samenwerking betekent dat het Stuc de keuzes maakt en Ekonomika mag uitvoeren, maar dat is helemaal fout. Het Stuc wil volgens mij ook helemaal niet dat 'eiland' zijn zoals weleens geschreven worden. Men staat er open voor samenwerking."

Konsept

Het bekendst bij het Stuc-publiek zijn zeker Stan en Jan Decorte. Decorte komt op eigen verzoek terug met het al eerder geprogrammeerde 'Titus Andronikonkustmijnklote' een meer dan eigenzinnige bewerking van 'Titus Andronicus' van Shakespeare. De voorstelling gaat uit van hun konsept

Port—Voor wie na Klapstuk nog niet genoeg heeft van de hedendaagse dans is er deze week 'Porte de Bagnole'. De 'Rencontres Chorégraphiques Internationales de Bagnole' is een tweejaarlijks dansfestival bij Parijs, waar in analogie met filmfestivals ook 'awards' worden uitgereikt. Jan Fabre mag er trouwens dit jaar de jury voorzitten. Gedurende het hele jaar organiseert men daarnaast kleinere dansplatforms over 18 verschillende landen. Zo kan men producties gaan bekijken in Tel-Aviv, Zagreb, Madrid, Berlijn en — u raad het al — Leuven.

Het Stuc en Klapstuk nemen hier de organisatie voor hun rekening. Ze kozen naast vier choreografen die zich kandidaat stelden voor de 'Rencontres' ook nog vier andere gezelschappen en brachten ze samen in twee programma's. De nadruk ligt duidelijk op werk uit eigen land. Porte de Bagnole 1 verzamelde Veerle Bakelants, Enzo Pezzella en Barbara Manzetti, twee Italianen uit het Brusselse en de Gentse Samyra Bafdel. In Porte de Bagnole 2 is het de beurt aan Fiona Wright, Leporello, Sean Tuan John en Bert Van Gorp en Christine De Smedt.

(kdp)

Drie dagen theaterfestival Ekonomika gaat Stuc

Van 31 januari tot 2 februari worden alle Stuc-zalen in beslag genomen door theaterproducties. Ekonomika organiseert dan samen met het Stuc het 'Theaterfestival'. Op het programma staan enkele vaste Stuc-waarden maar ook enkele jonge, minder gekende gezelschappen.

Dit kwartet zult u helaas moeten missen

waarop Decorte nu al een heel aantal jaren teert: absurde eigen teksten die hij brengt met de hulp van vriendin Sigrid Vink.

Stan is (gelukkig) weer ongelukkig zichzelf in 'JDX-A Public Enemy'. Het verhaal is een bewerking van 'Een vijand van het volk' van Henrik Ibsen en is in tijden van Augusta en hormonen-maffia erg actueel. Niet verbazend, want macht en corruptie lijken altijd onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Thomas Stockman is arts in een kuuroord. Hij ontdekt dat het water besmet is met bacteriën en denkt de gemeenschap een grote dienst te bewijzen door dit publiek te maken. Aanvankelijk lijkt dit ook zo, maar dan begint het spel van pers en belangengroepen. Stan speelt dit stuk in een razendsnel tempo, waarbij de akteurs natuurlijk weer voortdurend van personage wisselen en regie-aanwijzingen worden voorgelezen. Het toneelmatige van de voorstelling wordt voortdurend benadrukt, maar juist hierdoor bereikt Stan vaak een veel interessanter realisme.

Humor

Het Manifest en La Comedie Crapule vertegenwoordigen de jonge generatie op het festival. Het Manifest is met 'Schuldeisers' aan zijn tweede productie toe. Het gezelschap is ook niet gesubsidiëerd en moet het stellen met logistieke en administratieve steun van De Werf in Brugge. 'Schuldeisers' werd door de pers niet echt positief onthaald. De drie akteurs werken zonder regisseur en dat zorgt voor een halfslachtige voorstelling. Men schip-pert tussen humor (in het eerste deel van de voorstelling), een naturalistische akteerstijl naar het einde toe, en abstractie in opstelling en dekort.

La Comedie Crapule brengt het er beter vanaf in 'Macbeth tralala', een bewerking van Shakespeare's Macbeth over een koning die met een moorddadige diktatuur over Schotland heerst. Opnieuw, net als bij Stan, een verhaal over macht en corruptie en ook hier een gelijkaardige speelstijl waarin de akteurs voortdu-

rend van rol wisselen. Volgens Jon Misselyn in Markant is het alleen spijtig dat in deze versie Macbeth ten onder gaat aan zijn heerszucht, want "dat is een wat te optimistische gedachte die niet overeenkomt met de werkelijkheid."

Realiteit

Tot slot zijn Paul Peyskens met 'Terugblik misschien' en Pat Van Hemelrijck met 'Manuel De Schepper' van de partij. Van Hemelrijck staat bekend voor zijn 'objektentheater'. In zijn laatste voorstelling maakt hij gebruik van een videokamera: het publiek ziet dus tegelijkertijd wat er op het theater gebeurt en live-video-beelden van wat er op datzelfde theater gebeurt. Een voorstelling met veel grappen die zowel voor kinderen als voor volwassenen gespeeld wordt. Ook 'Terugblik misschien' stelt zich weer vragen over de verhouding theater-reë-lijkheid. Wat we zien is eigenlijk de repetitie van een voorstelling, maar de grenzen tussen toneel en realiteit worden al snel erg vaag.

Dat Ekonomika er voor koos dit festival samen met het Stuc te organiseren is natuurlijk niet toevallig. Beide partijen hebben er zo hun voordelen bij. 'Het Stuc heeft op deze manier een hele hoop mensen die meewerken, een uitgebreide publiek, extra promotie en sponsors. Voor Ekonomika is het anderzijds haast onmogelijk zo'n grootschalig festival alleen te organiseren.

Imago

De professionele begeleiding, de infrastructuur is onontbeerlijk", aldus Frederik Verrote. "Het is zeker de bedoeling om op deze manier mensen naar het Stuc te 'lokken' die er anders met een boog omheen lopen, omdat ze het idee hebben dat het niets voor hen is. Het Stuc heeft nu eenmaal een bepaald imago. Laat ons hopen dat het lukt."

Karen De Poeter

Foto's van David Byrne in Galerie Transit

Talking Head spreekt in beelden

Leuven is nu niet bepaald het Mekka van de fotografie, of van beeldende kunst in het algemeen. Het kan niet allemaal '93 zijn, natuurlijk. Het sluimeren van dit wekelijks door studenten overspeelde provinciestadje wordt toch af en toe doorbroken. Op het gebied van beeldende kunst bijvoorbeeld, vanuit een kleine oase net buiten de stad. Transit is de naam van de kunstgalerie. David Byrne is de naam van de man wiens werk er werd binnengehaald.

De naam David Byrne doet hoogstwaarschijnlijk enkele belletjes rinkelen. Iedereen kent Byrne wel als operhoofd van de Talking Heads, de band die hij in 1975 mee oprichtte, en die sindsdien een tiental lp's op zijn palmares heeft staan. 'Stop Making Sense' van 1984, 'True Stories' van 1986, of de Talking Heads antologie 'Popular Favorites: Sand in the Vaseline' van 1992 bijvoorbeeld zijn titels die voor zich spreken.

Zeef

Bezig baasje Byrne beperkte zich niet tot het strikt muzikale en hield zich ook al bezig met film en video, waarbij de film 'Stop Making Sense' (1984) als afgeleide van een Talking Heads-konsert, bij het grote publiek waarschijnlijk wel het bekendste is. En sinds 1990 blijft Byrne zich ook op het statische beeld te werpen. Zijn fotowerk werd al tentoongesteld in Tokio, Londen en New York. En sinds kort kan aan het lijstje ook Leuven ('of all places') worden toegevoegd. De eer van de première voor het Europese vasteland is aan de Leuvense Galerie Transit.

Over twee verdiepingen verspreid zijn werken van David Byrne te zien. Werken, want over het algemeen gaat het om combinaties van of composities met verschillende foto's. Zo is er de serie 'Sleepless Nights', in vier delen, waarbij drie delen samenstellingen zijn van foto's uit eenzelfde sfeer (licht, muur, badkamer), en waarbij het vierde deel ('Combo') zowat de clou is van de serie, als combinatie van de drie voorgaande panelen.

De combinatie-techniek is ook terug te vinden in de polaroid-panels. Byrne stelt gehelen samen uit vierkante polaroids, zodat je de indruk krijgt dat het om een spelletje letters schuiven in de IQ-kwis gaat, waarbij alle combinaties mogelijk zijn, maar waar de speler uiteindelijk toch voor de beste oplossing kiest. De volgorde die Byrne eraan geeft is dan ook belangrijk, ook al kan je de vierkanten of rechthoeken van rijen polaroids in alle richtingen bekijken. Op het einde van een aantal panelen wordt bijvoorbeeld weer een soort clou voor het werk gegeven, zodat je uiteindelijk op alle werken het links-rechts- en boven-onder-kijkprincipe gaat toepassen.

Huis

De schikking van de polaroids doet ook denken aan de pop-art van Andy Warhol; steeds hetzelfde naast elkaar, maar toch iets anders. Bandwerk of repetitiviteit, er wordt toch een heel bepaald effect mee bereikt. De link met de Warhol-zeefdruktechniek kan je helemaal leggen in een aantal composities waar, onder de scherpe beelden, sporen van andere beelden terug te vinden zijn. 'Double Bungalows' toont constructies die Byrne met foto's van huizen maakt: huizen gekombineerd met huizen. Met een gebruikelijke techniek gemaakt, zijn er ook foto's van auto-ongelukken (toch

Warhol?) in 'Warnings Between Osaka & Kyoto (Car Crash Grid)'.

Kijkje

Tenslotte (maar in het midden van de expositie) zijn er ook nog een paar "foto's zonder meer", foto's die niet bewerkt zijn of in combinatie geplaatst werden, maar wel werden gemaakt met een zeer lichtgevoelig oog en met zin voor detail, zoals 'Tokyo

Amex Lobby', 'Home Improvement Signs' en 'Mirror and Curtains'.

Vierentwintig werken lijkt een verwaarloosbaar aantal; de werken zelf hebben genoeg impact om een aandachtig bezoeker een klein half uur zoet te houden. Naam van de fotograaf, en plaats van de tentoonstelling op zich zouden zeker al een bezoekje moeten motiveren. En wat betreft artikelen over deze expositie gaat de uitdrukking 'het boek is beter' niet op. Foto's recenseren valt niet mee; zet daarom je walk-man op Talking Heads, en ga een kijkje nemen in Transit. Want de tentoonstelling is beter.

Piet Maris

David Byrne in Galerie Transit, Tiensevest 39, Leuven, tot 27 februari, open van donderdag tot zondag, van 14.00 u tot 18.00 u, of op afspraak.

Red Zebra komt eraan 'De ideale penis'

'Tranquillizers make me nervous' is de openingszin van het onstuitbare 'I Can't Live in a Living Room' van de Brugse groep Red Zebra. Zanger Peter Slabbynck krijgt nog steeds massa's post van nieuwe fans die zich afvragen wat die eerste zin nu eigenlijk betekent en waarom de groep niet meer bestaat. Tien jaar nadat de groep haar laatste maxi uitbracht komt er op algemeen verzoek een tweede reünie-toernee.

Red Zebra begint in '77 als *The Bungalows* op het moment dat de eerste Britse punkgolfs ons land binnendringt. Belgische punkgroepen schieten als paddestoelen uit de grond onder aanvoering van The Kids. Het duurt echter tot '80 voor Red Zebra zijn eerste single uitbrengt. De groep staat zelf in voor de verdeling, onder andere door een regionale deal met The Scabs. 'I Can't Live in a Living Room' wordt een nationaal vijfnummer en blijkt niet kapot te krijn.

Put

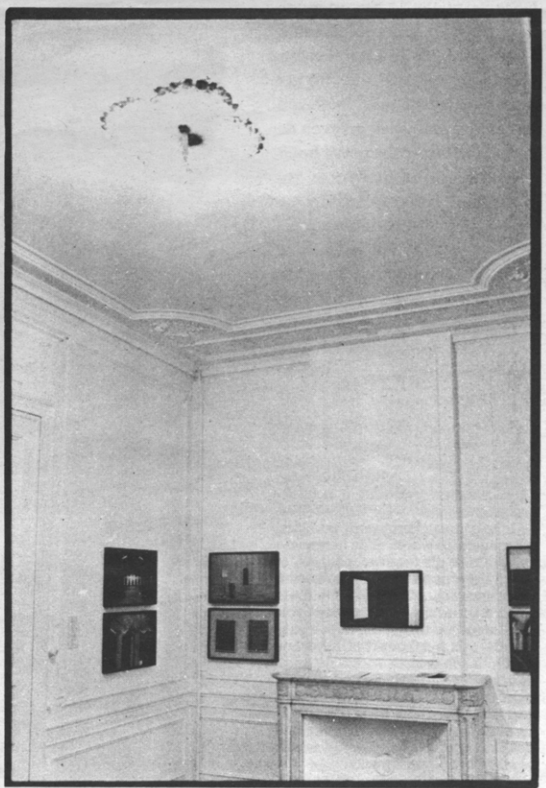
Na nog een single volgt de maxi die op lovende kritieken onthaald wordt. Punkheld John Peel draait de groep in zijn invloedrijke radio-show. Hun eerste volwaardige lp 'Maquis' ('83), wordt echter een flop. Na nog een maxi stap Slabbynck in '84 op. De groep gaat nog een tijdje verder met ex-Fizik ('Let Me Out of Here')-zanger Patrick Provost, maar houdt er uiteindelijk toch mee op. Deze bezetting komt een tijd later terug boven water als 'His Royal Fume', maar ook deze groep is geen lang leven beschoren. Na enkele veelbelovende singels wordt de debuut-cd door de pers de grond in geschreven.

Peter Slabbynck zat al die tijd echter niet stil. Met 'The Boy Wonders' schuimt hij met sukses de parochiezalen af. En hij brengt een maxi uit, 'Too Young to Have One'. De doorbraak blijft echter uit door gebrek aan interesse van de platenfirma's en de pers. De Belgische rock heeft het immers moeilijk in de tweede helft van de jaren tachtig. In 1990 komt dan, op vraag van de fans, een eerste Red Zebra reünie-toernee. Het wordt een sukses maar de groep denkt er niet aan om opnieuw samen te blijven. Isselee en gitarist Geert Maertens zijn dan nog volop bezig met 'His Royal Fume' en Slabbynck is reeds bezig met zijn Nederlandstalige groep 'de La-

ma's'. De groep, met onder andere Kloot Per W en ex-Clouseau bassist Karel Theys, brengt in '93 een eerste single uit 'Hier waken wij' en hoopt binnenkort een volwaardige cd te maken waarop ongetwijfeld de romantische nummers 'De ideale penis' en 'Batterijen' (over vibrators) zullen staan.

Denken

Ondertussen heeft Antier een Red Zebra-kompilatie uitgebracht waardoor de roep naar een tweede reünie werd versterkt. Slabbynck denkt er echter niet aan de groep nieuw leven

Vooral de lampjes zijn mooi

(foto Karel De Weerd)

in te blazen met nieuw werk, maar wordt door Isselee en Maertens overtuigd om opnieuw een toernee te doen.

We vroegen aan drummer Johan Isselee van waar die aanhoudende interesse toch komt: "De belangstelling is eigenlijk nooit weg geweest. Het nummer 'I Can't Live in a Living Room' is al die tijd op fuisen te horen geweest zonder dat het ergens te verkrijgen was. Die Club Class-X reeks van Antier speelt in op een interesse van een totaal nieuw publiek voor de muziek van het begin van de jaren tachtig. Je kan moeilijk stellen dat de populariteit van de groep te maken heeft met het heruitbrengen van het materiaal op cd; het is andersom. De cd 'From Ape to Zebra' verkoopt be-

hoorlijk goed. Van de eerste single en de maxi 'Bastogne' hebben we destijds onder eigen beheer telkens vijftienduizend exemplaren verkocht. Van de cd zijn er al minstens evenveel verkocht maar je kan die cijfers natuurlijk niet met elkaar gaan vergelijken; nu zit de muziekwereld in een serieuze crisis".

Frederik Depoortere

Red Zebra konserteert op maandag 31 januari in de Lido in Leuven. De groep is daarna nog te zien in Sint-Truiden en Lochristi. De organisatie is in handen van eerste licentie rechten die hiermee hun half-time feestweek inluiden. Tickets kosten 250 frank in voorverkoop en 300 frank aan de deur.

Valentijn

Binnenkort is het Valentijn en u wil natuurlijk van de gelegenheid gebruik maken om eens even de melige uit te hangen. Zoals steeds staan wij volledig tot uw dienst, in casu met onze welbekende rubriek 'Valentijnzoekertjes'. Al uw schmeziepoezies dienen in onze brievenbus te liggen voor vrijdag 11 februari om 15 uur, 's Meiersstraat 5. Wij zijn redelijk, als u uw kans mist zou uw lief het wel eens minder kunnen zijn. Liefde of slagmesmen. Beslis. Nu. De dag na Valentijn is er trouwen een Veto-fuif in de Samambaia.

Sociale Raad op zoek naar engagement

Sociaal engagement is tegenwoordig niet meer zo vanzelfsprekend. De sociale materie is tegenover vroeger ook een heel stuk complexer geworden. Waar de studentenbeweging vroeger de afschaffing van het inschrijvingsgeld eiste als oplossing voor de demokrasiering van het onderwijs, leeft er nu eerder de idee dat er nog een heel aantal andere oorzaken zijn die de weg naar een sociale universiteit blokkeren. Het opsporen en aanpakken van die oorzaken is een deel van de taak van Sociale Raad (Sora). Voorbeelden hiervan zijn de vereniging aan onze unie, de lage participatie van migranten, de band tussen de ecologische en de sociale crisis, massale werkloosheid na de studies. Men kan de indruk krijgen dat er geen duidelijke lijn zit in de dingen waar Sora zich mee bezig houdt. Dit is mede te wijten aan het feit dat er zeer veel uitgangspunten zijn om de sociale problematiek aan de universiteit te bena-

deren. Het is echter een uitdaging voor Sora en voor elke student die een minimale dosis sociaal engagement bezit om op zoek te gaan naar (in de oorzaken en oplossingen van de huidige malaise binnen de sociale sector. Hierbij is het belangrijk dat elk probleem gekaderd kan worden in een groot geheel. Maar hiervoor zijn mensen nodig, veel mensen. Daarom organiseert Sora een open weekend, waar iedereen zijn visie op sociale thema's (in de ruimte zin van het woord) kan bediscussieren met andere geëngageerden. Op deze manier kan Sora een radicaal antwoord geven op de problemen die de studenten bezighouden, waaronder niet in het minst het probleem van de onverschilligheid. Iedereen is welkom op het Sora-weekend, dat doorgaat op 5,6 en 7 februari in Burg Reuland. Voor ideeën en informatie neem je contact op met Sora, 's Meiersstraat 5, tel 22.95.41. (v)

IMEXCOM

TECHNOLOGY LEUVEN

Your Computer Specialist van Leuven

De beste prijzen in town!

Burgemeesterstraat, 3 3000 - Leuven
Tel : 016-22.32.82 - Fax : 016-22.04.85

De jaren negentig zijn op muzikaal vlak zo vreeeeeeeselijk interessant: de hokjesgeest behoort namelijk definitief tot het verleden. Altans, dat beweren de boekjes, maar wij geloven de boekjes nooit. In elk geval hoeft u tegenwoordig niet meer zonnig een badkuip waterstofperoxyde over uw hoofd te gieten om popmuziek te maken. Dat wil het Engelse Chumbawamba deze week tijdens hun enige konsert in België bewijzen: zoete stemmetjes en loei-harde stellingen. En Credit to the Nation.

Leuven lijkt zijn plaats op de kaart van het Belgische (alternatieve) kluurbicircuit te heroveren. Veto berichtte de afgelopen jaren reeds over de verworven pogingen van amateur-konsertorganisatoren die weer wat leven in de lokale muziekwereld poogden te brengen. Zo waren er de heren van Cri du Chat, die tegenwoordig echter — na het organiseren van konserten van ondermeer Nova Mob, Godflesh en Fudgetunnel — niets meer van zich laten horen. Het afgelopen jaar haalde ook het kollektief Kerosene verschillende acts uit vooral de Amerikaanse (post-)hardcorescene naar onze kottreien. En onlangs was er dan het konsert van Kong, georganiseerd door Radio Scorpio en het muziekblad Gonzo Circus. De zaal was de bewuste avond stampvol.

Of dat woensdagavond ook het geval is, valt nog te bezien. De huidige 'hip'-heid van de twee acts die Radio Scorpio en Kerosene dan naar Leuven halen, is bij de 'kenners' in elk geval even groot als die van het voornoemde Kong. Het feit dat Chumbawamba minder vaak in België te zien is dan het Nederlandse Kong, zal de opkomst daarenboven ook niet doen dalen.

Puur

Chumbawamba stamt uit de school van het semi-legendarisch anarcho-punkkombo Cross, dat jaren geleden al verkondigde dat punk dood is. Die stelling mocht bij Chumbawamba blijkbaar op de nodige bijval rekenen, want de groep bleek zich door de jaren hoe langer hoe meer van de typische hakke-takke-drie-akkoorden-punkstijl af te keren. Op de samen met A State of Mind uitgebrachte single 'We Are the World?' — let vooral op het vraagteken — wordt er nog wel driffig uit het punkvaatje getapt, maar zelfs toen waren de afwijkende geluiden reeds te horen. Deze dames en heren houden overduidelijk evenzeer van zoetgevoisd kelen.

Dat wordt op het in hetzelfde jaar verschenen album 'Pictures of Starving Children Sell Records' nog duidelijker. Het pure adrenaline-jagen is hier zo goed als verdwenen en heeft plaats geruimd voor een hele hoop andere invloeden. Zo duiken af en toe

Chumbawamba en Credit to the Nation in zaal Corso "Iedereen steelt van iemand"

reggae-ritmes op, wat eigenlijk nog niet zo vreemd is: reggae heeft altijd op aardig wat sympathie in het punkmilieu mogen rekenen, denk maar aan de dito-nummers van The Clash. Merkwaardiger zijn de folk-invloeden die zich hier en daar laten gevoelen — in bijvoorbeeld de melodien — en die zelfs heel expliciet worden in een nummer als '... An Interlude, Beginning to Take it Back', dat niet zou mistaan op een getewollen-sockenfuif.

Vrij

Tekstueel zijn de nummers op 'Pictures of...' echter allerminst bedoeld om het alcoholgebruik een serieuze leiding richting kotszakjes te geven. Het gaat hier namelijk om een concept-epée. Kop van jut is in casu het liefdadigheidssirkus van Live Aid. De basisstelling daarbij is er een die je de laatste jaren ook bij menige NGO hoort: een paar franken per jaar voor 'het goede doel' zullen de Noord-Zuidkloof niet dichten, het probleem is van structurele aard. Die stelling ontspruit bij Chumbawamba uit een anarchistische achtergrond, die trouwens nergens wordt verbloemd en op andere albums in verband met menig onderwerp steeds wordt uitgediept.

De groep beoogt met haar muziek dus meer danlouter vermaak.

Probleem blijft natuurlijk in hoeverre de modale luisteraar geïnteresseerd is in de boodschap die achter de muziekjes schuilgaat. Ondanks dat Chumbawamba zich van de typische muzikale punkstijl afkeerde, zou je toch kunnen vermoeden dat hun teksten grotendeels geprekeerd voor eigen parochie blijven: degenen die zich de moeite getroosten om de teksten door te nemen staan waarschijnlijk toch al vrij positief tegenover de erin verzonnen ideeën. Anders gezegd, zelfs als Radio Donna morgen besluit Chumbawamba te pluggen, zal uw moeder de teksten niet lezen.

Of misschien toch? Vorig jaar vroeg Gonzo Circus aan gitarist Boffo of de groep geen zin heeft om zich te integreren in het rockcircuit? Boffo: "Zo'n vijf jaar geleden hebben we onze politiek radicaal gewijzigd. In plaats van ascetisch te handelen, kregen we een manifeste behoefte om deel uit te maken van het dagelijkse leven. Chumbawamba is van een introvert kollektief geëvolueerd naar een ekstravert groep. Vandaag produceren we toegankelijke muziek die alles in zich heeft om gedeeld te worden met vele mensen. Een ander voorbeeld is de anarchistische pers in Groot-Brittannië. Class War, een extreem-linkse krant, heeft na lange tijd de boel omgegooid. De teksten zijn doordrenkt van simplisme en ze hebben zelfs een kleurencover. Dat heeft zijn weerslag op de oplagesijfers. Als een trein razen ze doorheen het perslandschap. Kijk, zulke dingen kunnen heel wat veranderingen met zich mee brengen."

Lachen

Formele toegevingen dus om de inhoud bij een groter publiek bekend te maken. Toegankelijke muziek integreerden ze twee jaar geleden trouwens op een erg opvallende manier in hun muziek: het album 'Jesus H Christ' bevat een heel pak fragmenten van bekende nummers. Die zijn echter niet ingevoegd door stukjes van de originele te 'samplen', maar door ze zelf te spelen en te integreren in het eigen werk. Zo kan je er ondermeer stukjes van The Beatles, Johnny Cash, KC and the Sunshine Band, The Smiths and Kylie Minogue terugvinden. Dit alles onder het motto "Everyone's stealing from someone."

Dat Chumbawamba aan die deuntjes hun eigen ideeën goet koppelden,

spreekt voor zich. Dat verscheidene auteurs van de gebruikte nummers daar niet mee konden lachen jammer genoeg ook. Het gevolg is dat 'Jesus H Christ' tegenwoordig enkel als bootleg te verkrijgen is.

De laatste jaren is de groep niet ingrijpend meer veranderd. Hun teksten zijn nog steeds even politiek, zij het dat het 'prekerige' van het oudere werk op de achtergrond is geraakt. Eventuele onduidelijkheden over de interpretatie worden echter vakkundig uit de wereld geholpen door de overvloed aan informatie die de nummers op vrijwel elk album vergezelt.

De indruk die je bij hun vroeger werk vaak overviel, namelijk dat de boodschap belangrijker is dan de muziek, heeft Chumbawamba echter grotendeels kunnen uitschakelen door meer aandacht aan de muziek te besteden. Zo is de groep door de jaren veel hechter gaan klinken. Bovendien heeft de groep duidelijk haar eigen stijl gevonden. Die bevat in de eerste plaats de reeds genoemde folkelementen, maar de laatste jaren is Chumbawamba ook behoorlijk dansbaar geworden. Fans van The Levelers, waarmee Chumbawamba trouwens eind vorig jaar toerde, zullen waarschijnlijk niet teleurgesteld worden. Om bovendien het geheel visueel aantrekkelijk te houden, wordt een ander naar verluidt steeds vergezeld van de nodige teatrale elementen.

Grijns

Van rapact Credit to the Nation, die ook diezelfde avond op het podium zal staan, belandden hier op de reductie enkel een aantal vrij recente cd-singles. Een daarvan, namelijk 'Enough Is Enough', is een samenwerking met Chumbawamba. Op het solo-werk zoals 'Hear No Bullshit, See No Bullshit, Say No Bullshit' ontpopt Credit to the Nation zich tot een hardcore-rapact, die ergens in de buurt van Ice-Cube opereert, maar dan nog dansbaarder. In 'Call It What You Want' zit trouwens de gitaarrit van Nirvana's 'Smells Like Teen Spirit'. Oefen dus alvast die verbaasde-gamuseerde grijns waarmee u uw buurman/vrouw woensdagavond zal aankijken.

Joris Jacobs

Credit to the Nation en Chumbawamba treden woensdag 26 januari op in zaal Corso, deuren 20.00 uur, toegangsprijs 300/350 frank.

Scorpio op vrijdag

U zou ondertussen reeds moeten weten wat 'Non Stop' en 'Middaggebeuren' betekenen, dus daar hoeven we geen woorden meer aan vuil te maken. Aan de rest eigenlijk ook niet, aangezien u meestal tegen vrijdagmiddag de onweersaanbare behoefte aan een propepe onderbroek voelt en dus konsekwent met gevulde bagagetas richting Martelarenplein en beyond trekt. Moeder wenkt reeds, terwijl ze haar rechterhand ontroerd op de boezem drukt.

Zoek dus volgende week niet naar 'Scorpio op zaterdag': studeer af, 'blijf hangen' en luister zelf. Dat is hier een studentenblad. Diegenen die toch in Leuven blijven, weten al wat 'Maybe Yes' om vier uur inhoudt. Het blijkt dus, zoals het onderschrift al deed vermoeden, 'no' te zijn. Een non-stopblok dus.

Scorpio houdt dus het gezonde principe dat je het weekend op je duizendste gemak dient te beginnen. Om zes uur is er voorwaar toch weer volk in de studio te bekennen, en als alles goed zit, gaat 'Shickenshack' dan de ether in. De programmamakers hebben in hun jonge jaren duidelijk de invloed van de muzikale redactie van de Humo ondergaan. Hier wordt dus kwaliteit gedaan, muziek met wortels. Songsmeden als John Hiatt, Jeff Healey en alles wat een behoorlijke portie blues of soul of zo achter de kiezen heeft, wordt hier geroemd. Als het maar getuigt van zogenaamde goede smaak. De presentatie past hierbij. Sommigen noemen dit popmuziek die de jaren zal trotsen, anderen hangen er schilderijen tegen.

'Shickenshack' wordt om zeven uur gevolgd door 'Babylon', een van de twee migrantenprogramma's. Zoals enkele weken geleden al in deze kolommen te lezen stond is dit geen informatieprogramma voor migranten, maar een gespecialiseerd muziekprogramma. Specialiteit van het huis. Naar verluidt werd het programma oorspronkelijk in het Berbers gepresenteerd, tegenwoordig is dat Arabisch en Nederlands. De geboden informatie is, naar Scorpio-normen, niet slecht. Uniek in vergelijking met de rest van het Scorpio-aanbod is waarschijnlijk dat je in dit programma platen kan aanvragen of iemand de groeten doen.

Afwisseling is troef, dus om acht uur hoort een uitdaging met een high-techtitel als '2 MB Ram'. De makers werken hier veelal rond een thema, bijvoorbeeld horrorfilms, science-fictionfilms of virtuele realiteit en pogen vervolgens ook muziek in dezelfde sfeer te draaien. Het is echter geenszins een informatief programma waarin muziekjes slechts als overgang naar het volgende item dienen.

Van negen tot elf komen in 'Hou-semanja' alle mogelijke house-deunies uit de radio gedreund. Leuk is dat wel, alleen lijkt het toch logisch dat diegenen die nota bene op een vrijdagavond aan hun radio-toestel blijven plakken om naar een houseprogramma te luisteren, niet alleen in dansen geïnteresseerd zijn.

De laatste twee uren van de vrijdagavond worden normaal gevuld met 'Wat nu volgt (is geen programma)'. Voor het tweede uur klopt dat vorige week in elk geval wel. Men vond het beter na een uur te stoppen omdat zowel de butler als technicus niet waren komen opdagen. Dat de presentator de trose bezitter van een keelontsteking was, viel aan zijn presentatie gelukkig niet te horen. Muzikaal biedt 'Wat nu volgt' een volbloed lading aan dansbaar spul, met een zware klemtom op reggae en aanverwanten.

In de bindteksten is kolder troef. Zo begon vorige week een nieuwe reeks van stukjes over uitstervende beroepen, met als eerste bijdrage een geschiedenis over de pureknijper. Dergelijke inlassingen zijn niet altijd even geslaagd, maar het kan door de beugel.

(K)

C A F E

ALLEE

★ ★ ★ ★
OUDE MARKT 41 3000 LEUVEN

OPTREDEN

30/01/94 - 21.30 u

PIETER-JAN DESMET

Zoekertjes

• Week voor de kerstvakantie ring gevonden aan HW. Nog steeds rond en beschikbaar. Henk: 20.12.06

• Student Aid zoekt losse medewerkers van 3 t.e.m. 10 februari. Heb je zin om met een go-car te rijden, T-shirts te verkopen of stroobriefjes te verspreiden, enz. Kom dan maar naar St-Michiëlstr. 6 om je naam op te geven.

• Gezocht: helderzinder om via de radio met de levenden te communiceren. Vragen naar Alain.

• Abonneer u gratis op de Homo- en lesb.-jongereninfoflash onder open (liefst) of gesloten omsl. Tel. Alain Goossens 056/501378 of schrijf HJ Koepel vzw, Kerkelstr. 153, 8870 zezem. Vermeld liefst leeft.

• Eigenlijk...valt Botje nog wel mee! Sorry hè?

• Karel V. wil praatgroep oprichten voor studenten die kail worden en er psychisch onder lijden. Info te verkrijgen bij Karel V. Plus X College Heverlee.

• Problemen met uw pc? Blijf niet bij de pakken zitten, wend u gratis tot onze prive-computerdeskundige in de St-Anastr. 13: weledgestrengre heer Den Baes.

• Vierkant Muziek, een muziekproject van cultuurraad zoekt dringend medewerkers voor konserten van oa Fulkeduk en Steve Lacy. Kom op di om 21 u naar het Ithaka-lokaal, eerste verdieping Stuc of bel Piet (25.58.27) of Peter (23.02.22).

• Dringend gezocht: gezinnen of studenten die op za 29 en zo 30 januari een Portugese student van het universitair koor van Lissabon willen herbergen. Bel Hilde: 23.22.85.

• Cirkus Tommie is dood, leve Syrcus Tommy. Gezocht ivm tesis: De Standaard der Letteren (of kopies ervan) van 1-4-1990 tot eind 93. Bellen naar Stefan, 016.29.04.93.

• De wijven worden zielen, maar de prinsipes blijven, GZP

• Tadi!, UDPS, overigens sorry voor het nogal late antwoord maar Mobeoto hield zijn winterslaap.

• Bob, een botje hier, een botje daar, kijk eraar, dat heeft hij graag.

LEGO COPY

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Curriculum - Folders. Formaat A5 tot A2. Alle inbindingen, Plasticificeren tot A3. Snel - Verzorgd - volledig afgewerkt.

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u. advertentie

'TEKST.BO.TIK'

TIKWERK - TEKSTVERWERKING m.i.v. VERTALING

Telefoon 016-26 06 58
Fax-Modem 016-25 17 60

JO MEUWISSEN bvba

Alle verhuur video-, klanken- lichtmateriaal voor seminars, evenementen, optredens, fuiven en TD's

LCD - VIDEOPROJECTOREN DISCOBAR

016/201.301

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Horizontaal — 1 Ongelijksoortig 2 Belangrijk persoon — Slijmduertje 3 Voorzetsel — Voorbij — Vervelend wezen 4 Mollig persoon — Voegwoord 5 Meisjesnaam — Pers. vnw. 6 Bijbelse stad — Dichtbehaarde huid 7 Dwarsmast — Algemeen beaard 8 Bepertje, weinig omvattende — Mannoos — Normandisch plaatsje 9 Onvergelijkelijke — Drager van erfelijke eigenschappen 10 Boek vol geordende informatie.

Vertikaal — 1 Zoogdier — Kerm zacht 2 Brandverf — Meisjesnaam 3 Voorzetsel — Sportartikel — Raad 4 Kleur 5 Schatten — Havenonderdeel 6 Bijwoord — Doe 7 Toegeeflijkheid 8 Nuttig — Renne — Pers. vnw. 9 Europese rivier — Meetkundig lichaam 10 Vlaams zanger — Mening, waardering.

Door Filip De Keukeleere

• Hoi, ik ben Lieve. Jong en lesbische. Zelig? Helemaal niet? Ik voel me goed in mijn vel. Ben je ook een meisje dat van meisjes houdt? Zin in een gezellig avondje met leuke lesbiennes? Kom dan ma 31/1 om 20.00 u naar de Maria-Theresiastr. 114. Org: 't Goede Spoor (Roze Drempe).

• Ruime ongemeubde kamer (5x8m)te huur, 5000 fr(alles in). Badk, gem. ruimte, keuken. TienseSwg 209. bel Tom 28.54.29 (tussen 14 en 17u), of Els 02/767.50.73 (in 't weekend).

• Omdat liefloosheid een onrecht is, GZP.

• Wel, de beste is Dilemans.

• Roze Drempe! nieuws: jong, homo, lesbienne of biseksueel? Zoek je contact met andere homojongeren, om eens te praten, te lachen of gewoon gezellig samen te sporten? Kom dan eens langs bij het Goede Spoor (jongerengroep Roze Drempe), Ma 24/1, 20.00 u. Maria-Theresiastr. 114: planningsvergadering.

• Hagi: depressie nee glimlach ja Chip: zeker!

• Omdat mijn teddybeer ook wel eens een ander gezelschap wil, GZP

• Wie is er in contact gekomen met netwerk marketing? Bel Veto. Vraag naar Kris of Karen.

• Bruine pennetas gevonden in de Beriotstraat. Af te halen bij Sociale Raad, 's Meiersstr. 5, 3000 Leuven.

• Typen tesis, verslagen, briefwisseling: Kris Rosselle, Naamesteenweg 130, 3000 Leuven. Tel 016/20.70.77.

• Ik TYP alle EINDWERKEN, KURSUSSEN enz op tekstverwerking WP 5.1 voor 60 frank per blad. Voor meer inl. bel 016/766.274 na 18 uur.

• Vrede in 2e kan OG aubi! De rest.

• Homo- en lesb-fuif op vrijdag 28 januari, Zaal Democracy, Reinaersstraat 125 in Gent, vanaf 22.00 u. Be there! Org: H+J-jongerenkoepel.

• Kamer th in luxeuxeme oems. huis voor mejsje. Badk., terras, living, eurtuime, voll. inger. keuken, tuis. Te bezichtigen Naamestswg 135, 3001 Heverlee.

Gezocht: 40 jobstudenten - kelners - keuken voor de maanden juli, augustus en september Horecazaak in omgeving Leuven.

Bel reeds nu: SOBEMCO-bemiddeling 016/20.34.65

Hogere verdienste dan gemiddeld.

VERHUUR VAN GELUIDSINSTALLATIES MET OF ZONDER DISC-JOCKEY

DANCE DELIGHT

Tel.(016)23.09.68

AGENDA & VALVAS

MAANDAG

20.00 u TEATER 'Beeld maar geen klank' door het Echt Antwarps Teater, in Stadsschouwburg.

20.30 u DANC PORTJE de Bagnolet 1: een platform voor jonge choreografen, met vandaag Veerle Bakelants, Enzo Pezzella en Barbara Manzetti, Samyrra Bafdel, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

21.00 u VERGADERING Open Algemene Vergadering van Milieuraad, iedereen welkom, Projekthuis van Genoeg, Vlamingenstraat 116.

DINSDAG

15.00 u GESPREK 'De koreograaf als auteur', over het belang van hedendaagse dans in onze maatschappij, met Rudi Laermans en Lorrina Niclas, in Stuc, toeg. gratis, org. Stuc.

18.00 u KONSERT Beiaardbespeeling: 'Een elegie voor Sarajevo' (beiaardbezoek: 100 tv 'Een boek voor Sarajevo', aan Centrale Bibliotheek).

20.00 u FILM 'The Millagro Battlefield War' van Robert Redford, een platelandsfilm over een bonneveld, inklusief liefdesaffaire, in 't Studioko, toeg. 150, org. Student Aid.

20.00 u KONSERT Ensembles Kamermuziek IMEP (Namen), met muziek van Bodson, Milhaud, Rivier en Schubert, in Lemmensinstituut, toeg. 150/200.

20.00 u LEZING Jef Maes (ABVV) spreekt over arbeidsverdeling, in Oratorienhof (Mechelsestraat), toeg. gratis, org. Jong Socialisten KU Leuven.

20.30 u DANC PORTJE de Bagnolet 2: Een platform voor jonge choreografen met Fiona Wright, Leporello, Bert Van Gorp en Sean Tuan John, Christine De Smedt, in Klapstukstudio, Arenberginstituut Naamestraat 96, toeg. 200/300, org. Stuc.

20.30 u DANC PORTJE de Bagnolet 1: een platform voor jonge choreografen, met vandaag Veerle Bakelants, Enzo Pezzella en Barbara Manzetti, Samyrra Bafdel, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u UUR KULTUUR Koreografie van en door de Portugese danser Francisco Camacho, in Vlamingenstraat 83, toeg. gratis, org. Stuc, Cultuurkommissie.

14.00 u LEZING 'De toekomst van het socialisme' door prof K. Raes van de Universiteit Gent, in Sencie-Instituut, Erasmusplein 2, toeg. 300, org. Leuven Instituut voor Centraal- en Oosteuropese Studies.

19.00 u LEZING Cyclus, deel I: Marxistische economie, in 't Stuc, org. MLB.

20.00 u BIJEENKOMST Open Bijeenkomst werkgroep 'Groene Filosofie' rond ecocentrisme, iedereen welkom, Projekthuis van Genoeg, Vlamingenstraat 116

20.00 u KONSERT Saxofoonorkest van het Konservatorium Hilversum, olv Henk Twillert, in Lemmensinstituut, toeg. 150/200.

20.00 u KONSERT Chumbawamba, een twaalfkoppig anarchistisch kollektief, in Zaal Corso, toeg. 300/350, org. Keroseene, Scorpio.

20.30 u DANC PORTJE de Bagnolet 2: Een platform voor jonge choreografen met Fiona Wright, Leporello, Bert Van Gorp en Sean Tuan John, Christine De Smedt, in Klapstukstudio, Arenberginstituut Naamestraat 96, toeg. 200/300, org. Stuc.

DONDERDAG

20.00 u FILM 'Speak up! It's so dark' over de relatie tussen een jonge neo-nazi en een joodse psychiater, van de Zweedse kineaste Suzanne Osten, in Oratorienhof, Mechelsestraat, org. Masereelonds vzw.

20.00 u GESPREKSAVOND Luisteren, praten, discussiëren over 'Kommunkatie', in Bloomsbury Koffieshop, Arendstraat 11, toeg. 50, org. Baha'is van Leuven.

20.00 u KONSERT Ensemble Hedendaagse Muziek Lemmensinstituut olv Piet Swerts, in Lemmensinstituut, toeg. 150/200.

20.00 u VERGADERING Algemene open vergadering van de Objectiefstudenten, in Maria-Theresiakollege, org. Objectief.

22.00 u FUIF in zaal Corso, org. Scorpio.

ALFA

26/01 om 21.00 u: Post-partieelsfuif (met Mecenas), in Albatros. 31/01: Rubbish Heap, in Fakbar.

APOLLOON

26/01: Apres-ski-TD, in Waalberg. 26/01: Aardbaltornoot.

EKONOMIKA

25/01: Gouden krijtje-Gala avond, Van Winckel special.

EOOS

26/01: Kantus in Patapouff. Inscr. valven 7de verdieping L.

GERMANIA

24/01 tot 26/01: Feestweek.

24/01 om 14.00 u: Openingsreceptie, in Perma. 24/01 om 20.00 u: Kantus, in Patapouff. 24/01 om 20.00 u: Videonacht, in Perma. 25/01 om 10.30 u: Brunch, in Fakbar. 25/01 om 14.00 u: Bezoek aan de Abdij van 't Park + piknik, Vertrek aan de fakbar. 25/01 om 19.45 u: Stille film met live pianobegeleiding en bezoek aan Vlaams filmmuseum, in Vlaams Filmmuseum en archief. 26/01 om 22.00 u: Klassieke avond met konsert, in Fakbar. 26/01 om 09.00 u: Science fictionvoormiddag, in Fakbar. 26/01 om 14.00 u: Teaterkursus, in Justus Lipsiuszaal. 26/01 om 20.00 u: Blind date-spel. 26/01 om 22.00 u: TD, in Lido. 27/01 om 14.00 tot 17.00 u: Literaire namiddag met jeugd- en kinderschrijvers, sprekers zijn Linda Van Mieghem, Ed Franck en Willy Spijlsbeem, in Expozaal Erasmushuis (L&W). 27/01 om 19.00 u: Schatsten, in Vertrek aan de fakbar. 27/01 om 20.00 u: Nuit Exotique, in Fakbar. 28/01 om 14.00 u: Officiele einde met pannekoeken, in Perma.

HISTORIA

24/01 om 21.00 u: Tsjechische avond, in Praatkamer Fak L&W, permanentie, ink. gratis. 25/01 om 22.00 u: Post-partieelsfuif, in Albatros. 26/01 om 20.00 u: Kringvergadering, in Permanentie.

KATECHETIKA

24/01 om 21.00 u: Examenfuif, in Blauwe Schuit. 24/01 om 22.00 u: TD,

in Blauwe Schuit, ink. 60/70. 26/01 om 13.00 u: COO, in KD. 27/01 om 18.00 u: Vertrek Praag-reis, in St-Michiëlkerk.

KLJO

25/01 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5. 26/01 om 16.15 u: Ping-pong tornooi, in Sportkot. 27/01 om 18.00 u: Muurklimmen, in Hongaria. 31/01 om 22.00 u: TD, in TD.

LBK

26/01: Revue, in Stadsschouwburg. 27/01 om 22.00 u: Half-Time TD, in Waalberg.

MECENAS

26/01 om 21.00 u: Post-partieelsfuif (met Alfa), in Albatros.

PEDAGOGIE

31/01: Jeneveravond, in Clockwork.

POLITIKA

24/01: Carigster-avond, in Politika-café. 24/1(namiddag): Film, in Politika-café. 24/01 om 20.00 u: Kringvergadering, boven Politika-café. 25/01 om 22.00 u: Fin de siecle-fuif, in Lido, ink. 50/70.

ROMANIA

25/01: 'Toto le héros', in MSI. 25/01 om 22.00 u: Post-partieelsfuif, in De Blauwe Schuit, ink. 50/70.

VIK

24/01 om 11.30 u: Broedjes, in RC. 26/01 om 20.00 u: Eksterne, in RC. 28/01 om 21.00 u: Ouderkantus, waarschijnlijk in Duivenbond.

WINA

24/01 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in Wina-keider. 25/01 om 22.00 u: Kandidaturen TD, in Rumba. 26/01 om 13.00 u: WINAAT: Wina's schrijfkern Amnesty International, in Wina-keider. 26/01 om 22.00 u: Spetterende openingsrij, in Winabar onder Aima 3.

VRJJDAG

18.00 u KONSERT Beiaardbespeeling: 'Een elegie voor Sarajevo' (beiaardbezoek: 100 tv 'Een boek voor Sarajevo', aan Centrale Bibliotheek).

20.00 u OPERA 'La Traviata' door Operagezelschap Cluj-Napoca, in Stadsschouwburg.

22.00 u FUIF Acid jazz fuif, in Clockwork, toeg. gratis.

ZATERDAG

15.00 u MUSICAL Poppenmusical van N.V. Halewijn, in Minnepoort.

ZONDAG

11.00 u KONSERT Zondagmiddagkonsert door Per Archi, in Minnepoort.

MAANDAG

18.30 u BIJEENKOMST Open bijeenkomst werkgroep 'Genoeg! Infoteek', in Projekthuis van Genoeg, Vlamingenstraat 116.

20.00 u KONSERT Universitair koor van Lissabon met Portugese muziek, in Grote Aula, Maria-Theresiakollege, toeg. 100.

20.00 u TEATER 'Die Koningen' door Compagnie de Koe, in Stadsschouwburg.

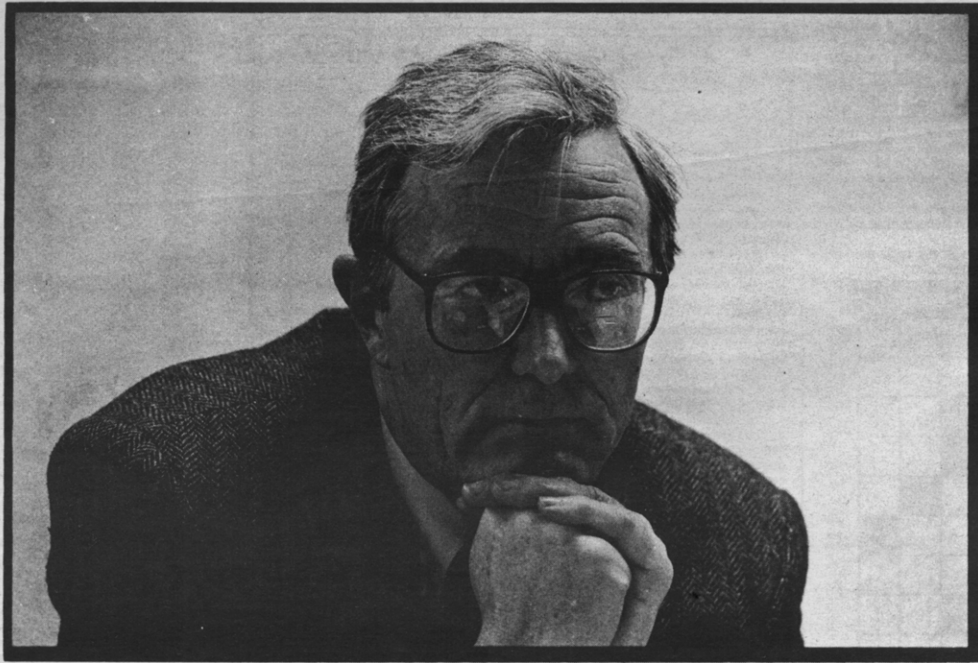
20.30 u TEATERFESTIVAL Stan speelt 'JDX - A Public Enemy', naar 'Een vijand van het volk' van Hendrik Ibsen, in Stuc, toeg. 200/300, org. Stuc, Ekonomika.

23.30 u TEATERFESTIVAL 'Titus Andonderonkustmijnklote', een eigenzinnige bewerking van Shakespeares door Jan Decorte + Cie, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc, Ekonomika.

22.30 u TEATERFESTIVAL 'Schuldseisers', over onbegrip, wantrouwen en jaloezie tussen de seksen, door Het Manifest, in Soteezaal, Naamestraat 96, toeg. 200/300, org. Stuc, Ekonomika.

22.30 u TEATERFESTIVAL 'Manuel De Schepper' door Pat Van Hemelrijck: een combinatie van akteren, objectjenteater en live video, in Zulzenzaal (eerste verdieping) Naamestraat 96, toeg. 200/300, org. Stuc, Ekonomika.

"Ik kan niet spellen"

"Denk je nu echt dat al die apothekers hun lichtreklame gaan aanpassen?"

(Foto, Karel De Weerd)

Drie jaar lang werkte een tienkoppige commissie in opdracht van de Nederlandse Taalunie aan een nieuwe spelling voor onze taal. Vorige week dinsdag lekten de plannen uit in de Standaard, woensdagavond lieten de bevoegde ministers al weten dat het voorstel verworpen is. We vroegen aan professor Guido Geerts, de voorzitter van de commissie, hoe hij de voorbije week overleefde.

Veto: Dinsdagochtend las u in de Standaard de uitgelekte voorstellen van uw eigen commissie.
Geerts: «Nee, zelfs dat niet. Ik werd dinsdag — was het dinsdag? Ik kan zelf niet meer volgen met die hele heksenketel — opgebeld door de redakteur van de Standaard die dat stuk publiceerde. Ik denk toch dat hij het was. Die vroeg me of ik het artikel gezien had. Stomverbaasd was ik. Hoewel, dat rapport was klaar in oktober, het sirkuleerde sindsdien in allerlei adviserende instanties. Een heel aantal mensen hadden het document in handen, en een lek was dus niet uitgesloten.»

Uitzondering

Veto: In 1972 strandde de vorige poging tot hervorming, die van de commissie Pée-Wesseling, toen haar plannen uitlekten in de media. U dacht nu waarschijnlijk meteen: het is om zeep?
Geerts: «Nee, toen ik het artikel nog niet gelezen had, hoopte ik nog dat het om een objectief verslag ging. Maar in de kop van het artikel werd gezegd dat we de c, de qu en de x wensden. Dat is gewoon niet waar. Het voorstel Pée-Wesseling mislukte toen de een of andere journalist *odeklonje* riep, omdat dat inderdaad een van de voorstellen was. Toen kregen ze omwille van die ene vorm de wind van voren. Woensdag kopten de Standaard en het NRC-Handelsblad met *sjampanje*. Belachelijk, want in ons voorstel schrijven we wel *sjampo*, maar daarnaast *champagne*, want dat is een plaatsnaam. We schrijven ook *marxist* en niet *marxist*. Bovendien was dit een voorstel, er moest nog heel wat gesleuteld worden aan de lijst uitzonderingen. Toen ging het dus om de *odeklonje* voor *eau de cologne*, nu gaat het om de *sjampanje*. Het verschil is alleen dat het deze keer dus niet waar is.»

Veto: Denkt u dat het lek door een tegenstander van de hervorming werd gekeerd?
Geerts: «Dat is altijd mogelijk. Maar daarom verbaast het mij vooral dat het lek er nu pas gekomen is, een dag voor de deliberatie door de bevoegde ministers. Te laat eigenlijk om de publieke opinie nog te mobiliseren.»

Kous

«Maar het meest verrast was ik woensdagavond, toen ik de melding kreeg dat die ministers er gewoon niet aan willen beginnen. Want het was helemaal niet de bedoeling dat ze nu al zouden beslissen. Ik had eerder een antwoord verwacht van "ja, dit is een goed standpunt, maar werk nu eens een woordenlijst uit om te tonen hoe die er dan zou uitzien". Er was afgesproken dat het publiek zou worden voorgelicht, er zou een publiekversie van ons rapport komen voor het onderwijs, maar vooraleer er ook

maar iets aan het publiek was vrijgegeven, werd er gewoon neen gezegd. Kijk, wij vechten niet voor de een of voor de andere spelling, wij hebben gewoon een opdracht aanvaard: ontwerp een zo consistent mogelijke regeling, die voor iedereen aanvaardbaar is. Bovendien hebben wij een jaar geleden verslag uitgebracht aan die ministers, ze wisten precies in welke richting we werkten. En dan nu dit.»
«Ik ken mensen die in de buurt waren toen die vier ministers hun besluit namen. Het schijnt dat er eentje zei van "ja maar, die c, die ga en die toech niet weg doen zeker". En dan zeiden die drie anderen "nee, dat kunnen we toch niet doen", en daarmee was de kous af. Dat is toch het verhaal dat ik opvang, maar de ministers gaven in ieder geval niet de indruk er ernstig over gedebatteerd te hebben.»

Veto: Is dat besluit het gevolg van de stemmingmakerij in de media?
Geerts: «Dat kan natuurlijk meegespeeld hebben. Het hele debat wordt erdoor misvormd. Neem nu het geval *sitroen*. Bij de laatste spellingaanpassing, in 1954, werd *cigara* veranderd in *sigaar*, terwijl *citroen* bleef zoals het was. Dat komt omdat men toen niet systematisch genoeg heeft gewerkt, en zelfs woord per woord heeft gestemd. Dat willen we niet overdoen, en *sitroen* is gewoon een consequente correctie op de vorige hervorming. Zo is elk geval in ons voorstel te verantwoorden door een weldoordachte regel. En dan doen die ministers alsof we gewoon de c en de qu willen schrappen, zonder meer. Maar als ze zouden schrikken van een artikelje in de krant, dan zou dat er alleen op wijzen dat ze hun zaken niet kennen. Want onze voorstellen over de bastaardwoorden, waar het hier om gaat, hadden ze al in oktober vorig jaar op papier. Dan hadden ze toen ook kunnen zeggen "jongens, 't is afgelopen, dit is niet wat we willen". Maar nee, daar komen ze dan nu mee af.»

Pillen

«De hele discussie is ook een interessante case-study in democratische besluitvorming. Wij hebben in ons rapport een set regels opgesteld, met daarbij een set uitzonderingen. Maar dat is niet meer dan een voorstel. Uiteindelijk moet zoets in het parlement worden besproken. Dus als de ginekologen en de apothekers een lobby zouden vormen om hun beroepsnamen in de lijst met uitzonderingen te krijgen, dus als *gynaecoloog* en *apotheker*, dan zou dat misschien wel gebeurd zijn. Dat moest allemaal nog uitgevochten worden. Omdat iedereen zou lachen met *sjampanje*, zetten wij het bij de uitzonderingen als *champagne*. Maar een systeem is des te consequenter als er zo weinig mogelijk uitzonderingen zijn. Het moet dus de bedoeling zijn om de "Woordenlijst Nederlandse Taal", het be-

kende 'groene boekje', zo dan mogelijk te maken. Want daarin moeten alleen nog de uitzonderingen terecht komen. Als iedereen zijn zeg krijgt, is het resultaat een magere regelsysteem met een enorme lijst uitzonderingen. Wij waren niet meer dan een commissie die een voorstel bracht, en daar kon dus nog alles mee gebeuren. Maar blijkbaar zijn die ministers dat vergeten.»

Veto: In de reaktie van de ministers zat een soort waarschuwing, namelijk dat het gekibbel tussen de linguïsten maar eens moet ophouden.
Geerts: «Nee, dat stond in een brief van Weckx, die overigens afschuwelijk slecht geschreven was. Die opmerking was trouwens krankzinnig. We hebben, vooraleer we aan de hervorming begonnen, zodat alle mogelijke beroepsfederaties geraadpleegd. Dat waren dan verenigingen van schrijvers, ambtenaren, soldaten, gendarmen, ik weet het zelf niet meer wie. En die zeiden allemaal hetzelfde: werken jullie, linguïsten, maar eens een consistente regeling uit. Daarom bestond de hele commissie nu ook uitsluitend uit linguïsten. En nu komt Weckx zeggen dat het een zaak van algemeen maatschappelijk belang is, en dus niet alleen van de linguïsten.»

Rassistisch

Veto: De media noemden jullie voorstel een Vlaamse overwinning.
Geerts: «Zo eenvoudig ligt het niet. We wilden de th van apothekers veranderen in t, en dat gebeurt nu al frekwenter in Vlaanderen dan in Nederland. Maar er zijn ook voorbeelden te vinden in onze voorstellen die aan de zogenaamde Hollandse voorkeur beantwoorden. De spellingswestie is trouwens altijd voor politieke doeleinden gebruikt. In Nederland wil men geen *kultuur* schrijven omdat het aan het Duits herinnert, in Vlaanderen wil men geen *kultuur* omdat de c Frans zou zijn. En de hele k-spelling wordt door de ene progressief genoemd, door de andere Vlaams-nationalistisch of zelfs rassistisch. Het spellingvoorstel van 1972 is tegengesteld door de Vlaamse socialisten. Onder meer Marc Galle vond de k-spelling een uitvinding van de Vlaamse katholieken. Anderzijds waren de Nederlandse socialisten er dan weer voor.»

Veto: Maar intussen is uw werk van drie jaar wel in de vuilbak beland.
Geerts: «Dat denk ik niet. Het werk is niet voor niets verricht. We hebben weer heel wat geleerd, en dat kan nuttig zijn naar de toekomst toe. Bovendien staat in de reaktie van de ministers niet expliciet dat ons voorstel afgeschoten is. Er staat iets in over de opwaardering van de voorkeurspelling. Maar die reaktie kan net zo goed betekenen dat er nu met onze voorstellen aan de slag zal worden gegaan.»

Kultuur

Veto: Maar gelooft u echt dat dat nog zal gebeuren?
Geerts: «Ik weet het niet, omdat ik geen idee heb wat hun motieven geweest zijn om te reageren

zoals ze nu gedaan hebben. Maar ook als er niet met onze voorstellen wordt gewerkt, dan ben ik er zeker van dat wij iets nieuws hebben gedaan, iets wat niet alleen zeer systematisch is, maar waar bovendien iedereen mee zou kunnen werken, en dat is het belangrijkste. Met de spelling zoals die nu bestaat, kan gewoon niet gewerkt worden. Er is geen enkele reden waarom economie met c moet en elektriciteit met k. En toch is het zo.»

«Naar de toekomst toe zijn nu alle scenario's mogelijk. Stel dat men de dubbelspelling wil afschaffen ten voordele van de voorkeurspelling. Dat zou dan inhouden dat we *kultuur* moeten schrijven, en dat *kultuur* niet meer mag. Maar ook dan zullen er weer een heel aantal inkonsequenties blijven bestaan. Gaat iedereen het trouwens eens zijn met die c-spelling? Het is best mogelijk dat de politieke molen dan weer op gang komt, dat het Vlaams Blok *kultuur* wil of zo. Ik weet ook niet wat er nu zal gebeuren.»

«Die paar ministers zien die voorkeurspelling als een oplossing. Maar is het er een? En dan nog, als ze die gaan opleggen, dan doet iedereen daar nog mee wat hij wil. Als iedereen morgen *apothek* moet schrijven, dan valt het nog af te wachten of elke apotheker de t en de e van zijn lichtreklame uit elkaar gaat schuiven om er een h tussen te krijgen. En al die *architectenburo's* vinden een k en een o veel mooier in hun logo passen dan een c en een eau. Het is dus nog zeer de vraag wat het effect daarvan zou zijn. En gaat de Standaard dan terug de c's invoeren?»

Shakespeare

Veto: Maar neem nu het Engels en het Frans. Die hebben toch de meest onlogische spelling die je je kan voorstellen. Is dat voor die talen werkelijk een probleem?

Geerts: «De spelling van die talen beantwoordt inderdaad aan geen regels. Als je ze wil schrijven, moet je gewoon weten hoe je elk woord apart moet spellen. En dat is inderdaad een enorm probleem voor kinderen die leren schrijven. Ze hebben geen enkel houvast bij hun leerproces. Trouwens, ook bij Franse of Engelse volwassenen stel je vast dat spellen een moeilijke klus is. Het Engelse woordbeeld heeft vaak geen enkel verband met de uitspraak. Als je korrekt wil schrijven, moet je gewoon die woordbeelden van buiten leren.»

Veto: De tegenstanders van spellinghervormingen zeggen dan weer dat de Britten nog steeds Shakespeare kunnen lezen, omdat hun spelling sindsdien amper veranderd werd, terwijl wij al moeite hebben met Multatuli.
Geerts: «En de Spanjaarden lezen nog steeds Cervantes, en de Italianen Dante, terwijl dat in een andere spelling geschreven werd. Dat de Spanjaarden *chamú* schrijven voor *sjampo*, dus op zijn Spaans, wat heeft dat te maken met die oude teksten? Trouwens, ik wil nog wel eens zien hoeveel Britten Shakespeare gelezen hebben.»

«Dat is een typische reactie van de schrijvers, die nu ook weer van zich laten horen. Het behoort tot onze *kultuur* dat schrijvers denken dat een spellinghervorming het contact met onze bronnen bedreigt, net zoals sommige mensen het vooroordeel koesteren dat een dialect een verbeterde taal is. Bovendien worden die werken dan wel herspeld, met een computer is dat zo gebeurd. Wie Vondel leest in hedendaags gespeld Nederlands, die verliest altijd wel iets van het origineel, maar dat is toch geen argument om de hele hervorming tegen te houden. Trouwens, de weinigen die Vondel willen lezen, die kunnen dat ook wel in de oude spelling. En als ze Chinese poëzie willen lezen, dan doen ze dat toch ook in het Engels.»

«Sommige mensen vinden dat de etymologische herkomst van een woord zichtbaar moet blijven. Maar waarom? Dat is weer zo een irrationeel argument. Waarom moet iedereen weten dat het ene woord uit het Grieks en het andere uit het Latijn of het Frans komt? Want dan moeten we ook maar weer *tabula* gaan schrijven in plaats van *tafel*.»

Belazerd

Veto: Voelt u dit nu aan als een persoonlijke nederlaag?
Geerts: «Helemaal niet. Het kan mij in feite geen barst schelen wat voor spelling er nu komt. Ik kan toch niet spellen. Want vóór 1945 hebben mijn leraars me de oude spelling geleerd, met buigings-n en twee o's. Toen ik ging studeren kwam de spelling eraan zoals ze er nu nog uitziet. En de laatste tien jaar heb ik me zo veel met spellingen allerhande beziggehouden dat ik nu elk woord moet opzoeken als ik het korrekt wil schrijven.»

«En belazerd word je toch. De ene keer wat minder, de andere keer wat meer. Maar belazerd word je. Maar dat wist ik al.»